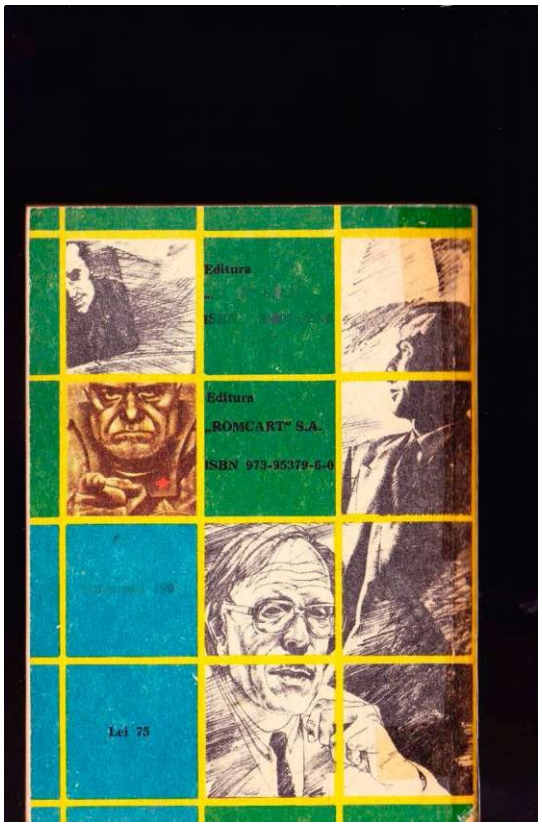
Editura
Editura
„ROMCART" S.A.
ISBN 973-95379-6-0
Lei 75

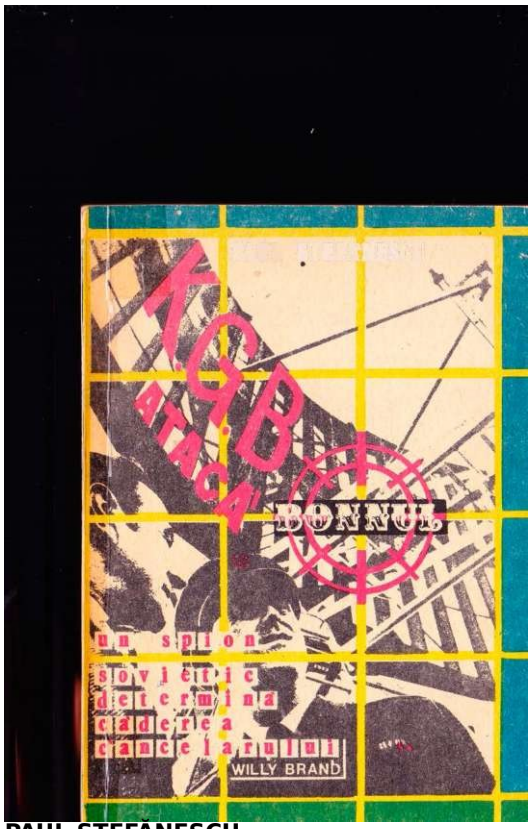

PAUL ŞTEFANESCU
Bucureşti, 1992

MAJX" S.ÎLL. jll SBN 973-9055-20-6
ISiHi

PAUL ŞTEFĂNESCU

K.G.B. ATACĂ BONNUL

Un spion sovietic determină căderea cancelarului Wili Brand

Editura „ALUX" S.R.L. Editura ROMCART S.A.
Bucureşti, 199
2Coperta : arh. Iani Ianciuş
ISBN 973—9055—20—6 ISBN 973—95379—6—0 Toate drepturile rezervate Editurii „ALUX" S.R.L

.Cuvînt înainte

Spionajul are desigur un trecut îndepărtat. Oracolul din Delfi nu s-ar fi bucurat de un aşa de mare răsunet dacă nu ar fi dispus *de reţele de informatori implantate în întreaga Grecie, care îi alimentau masiv şi prompt, servind la inspirarea profeţiilor, în secolul al V-lea, învăţatul chinez Sun Tzu, cel mai vechi maestru al războiului secret, sfătuia pentru a dobîndi succesul în război, de a nu te teme nici de zei ci de „oamenii care cunosc situaţia inamicului", De altfel, în lucrarea sa „Arta războiului" el a consacrat un întreg capitol „folosirii agenţilor secreţi". Mithridate ar fi putut oare ţine Roma în şah, ne întrebăm, dacă* nu *ar fi fost dublat în acelaşi timp şi de un remarcabil specialist în arta obţinerii informaţiilor ? Şi Anglia ar fi distrus invincibila Armada fără spionii pe care Sir Francis Walsingham reuşise să-i implanteze în porturile spaniole?*

Da, spionajul are un trecut bogat şi îndelungat, pierdut în istorie şi evocat chiar în unele episoade *biblice sau alte cărţi sacre sau legende ale popoarelor. Dar niciodată informaţia, intoxicarea, acţiunea clandestină şi corolarul acestora, Contraspionajul nu au fost atît de sistematic şi sub multiple forme manifestate ca după 1Q&). Nu, pentru că se ignoră, în general, consecinţele activităţii directe a spionajului asupra vieţii oamenilor, a societăţii într-un cuvînt. Fără îndoială, trebuie îă vedem în aceasta una din cauzele strigătului de alarmă concretizat sub forma diverselor articole apărute în ultimii doi ani în presa liberă, avînd ca obiect această problemă:* spionajul. *Şi nu oricare. Cel sovietic. Gîndul ne duce imediat la omnipotentul şi omniprezentul K.G.B. Spionajul, delaţiunea, teroarea* au fost *o realitate care a furnizat materia primă gulagurilor şi cimitirelor anonime. Milioane, zeci de milioane. Un holocaust fără precedent.*

Pommd de la ideea de a prezenta cititorilor episoade din războiul nevăzut, am ajuns la cartea de faţă. După cum se ştie, informaţiile în acest domeniu au fost parcimonioase. La sfîrşitul anului 1975 a avut loc în R. F. Germania un proces răsunător de spionaj, cu implicaţii greu de imaginat, ce a condus în final la demisia cancelarului Willy Brand şi a şefului serviciului de contraspionaj Gustav Nollau.

Cartea constituie derularea pas cu pas a pregătirii agentului sovietic Gilnter Guillaume în şcolile de spionaj sovietice aparţinînd K.G.B.-ului şi modul de infiltrare mai întîi în rîndul Partidului Social Democrat din Germ.ania şi apoi la cancelaria preşedenţiei guvernului, sfîrşind prin a deveni prieten apropiat cu cancelarul.

în cele din urmă abilul spion a fost descoperit şi prins datorită inteligenţei şi profesionalismului agenţilor contraspionajului vest-german. Răul pe care l-a produs a fost însă ireparabil şi Willy Brand împreună cu ministrul de interne au, trebuit să demisioneze. Greşeala şi neglijenţa se cer a fi plătite, indiferent de persoană.

Autorul

Debutul unui spion

în aprilie 1974 au avut loc două evenimente în două locuri depărtate unul de celălalt, despre care o bună bucată de vreme nimeni nu a bănuit că ar exista vreo legătură...

Nu departe de Saint Trapez, între vechiul iar al Sardinelor şi intrarea pitorească în portul Sainte-Maxime, se află un mic golf. în dimineaţa zilei de 28 aiprilie Adrien Roubaud, un bătrîn pescar de fructe de mare, a descoperit aruncat pe mal, cadavrul unui necunoscut devorat de crabi. De piciorul drept probabil i se legase o greutate; acum din aceasta mai
rămăsese doar nodul şi o bucată scurtă de frânghie. în inelarul stâng o verighetă subţiată, masivă oîndva, aşa cum poartă minerii, avea gravat cu litere cirilice un nume şi o dată : „Marusia, 3 mai 1958".

Aşa a debutat una dintre cele mai extraordinare şi insolite afaceri de spionaj ce au avut loc în anii 1950—1974. Cadavrul găsit aparţinea rezidentului sovietic al K.G.B.-ului în Franţa, a cărui moarte nu se va şti nici pînă în prezent, căror motive se datora

.în zorii zilei de 24 aprilie, mai exact la orele 6 şi 32 minute, soneria apartamentului soţilor Günther şi Christel Guillaume situat la etajul I de pe tjbiersiraase nr. 107, din Bonn, sună pentru prima oară. în liniştea ce domnea în clădire la aceea eră matinală, zgomotul a fost strildent. A sunat şi a doua oară. Prima s-a trezit Christel. Ea şi-a alertat soţul :
„Trezeşte-te Günther ! Au venit să ne aresteze".
Era catastrofa pe care Günther o prevăzuse şi o aştepta să se producă dintr-o clipă în alta, încă de acum cîteva săptămâni. Mai bine zis, exact din ziua în care aflase că una dintre valizele pline cu documente provenind de la Cancelarie, valiză pe care el o depusese conform consemnului într-o cutie de bagaje în gara din Frankfurt, a fost descoperită şi confiscată de contra-spionajul vest-german. De atunci, reuşise să identifice în cîteva rînduri că este filat, chiar şi în afara graniţelor, cînd de pildă se deplasase la Croix-Valmer şi Sainte-Maxime pentru a se întîlni cu legătura sa.
Guillaume se ridică încet pentru a evita ameţeala ce-l cuprindea ori de cîte ori făcea o mişcare bruscă, mai ales dimineaţa. Soneria se făcu auzită pentru a treia oară ; mai lung, vroind parcă să transmită nervozitatea celui ce apăsa pe buton. îmbrăcă repede un halat de casă peste pijamaua veirde închis şi fără a-şi mai vîrî picioarele n papuci, cu ochelarii pe vîrful nasului, deschise uşa de îa intrare.
Pe palier se aflau cinci sau poate chiar şase bărbaţi de vîrstă mijlocie. Doi dintre ei aveau în mînă un revolver, dar şeful, în uniformă de căpitan de poliţie, arbora o mină calmă. Pocnindu-şi călcîiele, salută cu mîna ridicată şi spuse întrebător :
— Domnul Günther Guillaume ?
— Da.
— în numele legii privind securitatea Statului, vă declar arestat pe dumneavoastră şi pe soţia dumneavoastră !
— Domnule şi eu sînt ofiţer, cu un grad identic cu al dumneavoastră. Vă rog să-mi respectaţi tresele de ofiţer.
Guillaume se îmbărbătă, vroia să acorde o netă de solemnitate acestui eveniment ce se derula prea exact dutpă felul în care îl prevăzuse. Ofiţerul de poliţie deveni palid ; nu se aştepta la o astfel de comportare care îl surprinse. Nu spuse nimic, rezumîndu-se să facă un gest evaziv cu mîna. Guillaume se dădu la o parte, lăsîndu-l să treacă. Pătrunse în apartament, urmat, de doi dintre însoţitorii săi. Traversă vestibulul şi se opri în ,<alon. Christol Guillaume, îmbrăcată cu un capot grena, cu flori mari argintii, îi aştepta sprijinită de tocul uşii. Avea faţa plină de riduri şi fără machiaj arăta îngrozitor, părînd mult mai în vîrstă, Poliţistul ii ordonă să ia loc, în timp ce soţul se îmbrăca în grabă sub supravegherea atentă a unui agent înarmat.

Gunter Guillaume şi soţia sa Christel tocmai împliniseră 47 ani. Cariera unuia dintre cei mai prodigioşi spioni contemporani luiaise astfel sfîrşit în dimineaţa acelei zile de primăvară

.Fără dramă, fără strălucire, în stilul drumului pe care îl străbătuse Gijnther Guillaume, începînd cu adolescenţa sa de tînăr nazist şi pînă la treptele ı puterii supreme din Bonn, trecînd prin filiera şcolilor de spionaj, a unor posturi obscure aparţinînd secţiilor provinciale ale partidului socialist vest-german, mai întîi la Frankfurt şi apoi la Bonn. O ascensiune lentă, dar perseverentă pînă la anticamera şi în intimitatea primului ministru Willy Brandt. Optsprezece ani de răbdare, de aşteptare, de disimulare, de abnegaţie totul susţinut de orgoliul şi satisfacţia reuşitelor succesive, plăcerea subtilă şi gustul riscului, ingredientele drogului ce ameţesc pe spionul internaţional.
Nici căpitanul de poliţie venit să-l aresteze, nici Giinther n-au scos vre-un cuvînt. Nu au fost nici îmbrînriri pe scară sau cînd au urcat în maşina parcată în faţa imobilului. în clapa cînd părăsea apartamentul, Guillaume a dat cu ochii de soacra sa, Frâu Boom, o femeie în vîrstă de 68 ani, ce îngrozită privea în tăcere scena ridicării celor dei. Fiul său Pierre, de 17 ani, nu se trezise.
Christel a mai zăbovit ceva. Poliţiştii au fost înţelegători. Femeia s-a îmbrăcat, s-a fardat şi apoi şi-a îmbrăţişat mama şi copilul ce se trezise simţind zgomotele înăbuşite din daisă. Şi-a urmat soţul în cea de a doua maşină. Guillaume a abandonat totul în tăcere. Fără a-şi lua rămas bun de la soţia sa. Soţia sa ? La drept vorbind, nu-l lega nici un sentiment de ea. Şi nici în trecut nu nutrise vreunul. Era o căsătorie înghebată din ordin, datorită necesităţilor meseriei, a legăturii spionului de agentul ce-i asigură transmiterea informaţiilor pe care le obţine. Şi Christel îndeplinea acest rol de agent de transmisie într-un singur sens. Instrucţiunile le primea pe alte căi.
Afară ploua mărunt, o ploaie rece ce conferea caselor, asfaltului şi arborilor un luciu anume. Circulaţia era nară la aceea oră în cartierul rezidenţial Bad Godesberg.
BMW-ul albastru închis în care se afla Guillaume şi însoţitorii săi, s-a oprit în faţa clădirii cu nr. 1 de pe Friisderich Ebert strasse, sediul cartierului german al Serviciilor de siguranţă şi contraspionaj a R. F. Germania, din Bad Godesberg. Era o clădire mohorîtă, mai mult lungă, în formă de L. Guillaume încadrat de agenţii de poliţie, a urcat cele cîteva trepte ce duceau la cabina pazniculuì. Uşa masivă de metal şi sticlă a fost deschisă din interior. Deşi nu era încă ora 8, în birouri se aflau numeroşi funcţionari şi poliţişti îri uniformă. Cîteva ¿aţe curioase s-au întors după Guillaume, dar arestatul era calm. încerca o senzaţie ciudată, parcă se detaşase de corpul său şi plutea undeva în aer, asistând la propria-i odisee.
Grupul străbătu pînă la capăt, un culoar lung, unde se afla ultimul dintre cele şase birouri de la parter. Guillaume a fost introdus într-o încăpere mare, o sală de fapt. Aici aveau loc interogatoriile. Pereţii erau goi, exoeptînd lambriuri Le de stejar cafeniu de înălţimea unui om. La un capăt al sălii, o masă de lemn şi un fichet metalic. O fereastră, dădea spre o cale ferată şi mai departe se zăreau străzile ce urcau spre centrul oraşului. Guillaume tresări: fereastra îi aminti că, acolo, la numai cîteva sute de metri depărtare, pe Hechtstrasse la nr. 43 se afla imobilul în care locuia Lisa. în ajun, cînd plecase de la ea, îl întrebase aşa cum de altfel o făcea de fiecare dată : „Promite-mi că ai să vii şi

mâine, iubitule". Guillaume privi la aceste gră dini şi caise ce îl separau de Lisa. La ora aceasta ea încă mai dormea. Abia acum remarcă pentru prima oară de la arestarea sa, că plouă, ploaie înceată, deasă, cu stropi fini.
Lîngă fereastră la o măsuţă cu maşină de scris electrică, se afla un bărbat cu o faţă impasibilă. Avea uniforma de subofiţer. Un altul, civil, se aña de cealaltă parte a mesei. Mîna stingă, strînsă, se sprijinea pe un vraf de documente. îl privi drept în ochi pe Guillaume, care-l recunoscu imediat, îl întîlnise în nenumărate rînduri la mesele oficiale sau la conferinţele Cancelariei. ÈrB Herr Hans Dibbern, consilier guvernamental pentru problemele speciale, un om întotdeauna amabil, pfrevenîtor, ce vorbea încet şi se îmbrăca în negru, părînd că nu-şi schimbă niciodată costumul.
Ofiţerul ce-l arestase pe Günther, luă poziţia de drepţi, salută şi spuse :
— Domnule Consilier, am adus pe numitul Günther Guillaume, pe care am primit ordin să-I arestez în această dimineaţă. Nu a opus nici o rezistenţă, în momentul arestării mi-a declarat că este ofiţer şi să-i respect gradul.
— Aşa, deci, spuse încetişor Herr Dibbern. E hine că totul a decurs fără incidente.
Apoi se întoarse către subofiţerul aşezat la maşina de scris şi îi spuse : „Vă rog să consemnaţi declaraţia arestatului". Omul se pregăti să bată la maşină în timp ce Herr Dibbern reveni la Guillaume.
— Luaţi loc, domnule spion !
— Vă rog să mă trataţi ca pe un prizonier de război, domnule !
— Aşa ?! Cum vine asta, răspunse Herr Dibbern. De cînd ne aflăm în stare de război cu cineva ! Asta e culmea ! Scrie toate acestea. Heinrich !
Guillaume, care rămăsese în picioare, tăcea. îşi dădu seama, abia acum, că lucrurile se complică. îi va fi greu cu un adversar pe care îl subestimase. Acum nu mai era consilier la Cancelaria Primului Ministru Willy Brandt.
— Nu am şi nu voi face nici o declaraţie vreodată, spuse el.
— Asta rămîne de văzut, răspunse Herr Dibbern. Pentru astăzi consider că este de ajuns. Conduceţi pe arestat.
Herr Dibbern privi pe Guilliaume cum se îndepărteazâ încadrat de gardieni. Mult timp încă privirea sa mai rămase fixată de uşa prin care grupul dispăruse. Apoi, adresîndu-se subordonatului său, spuse:
— Acesta, Heinrich, îţi dau în scris că nu va fi niciodată schimbat. îşi va face pînă la ultima zi pedeapsa ce o va primi !

Carieră de spion

Berlin, 20 aprilie 1943. Un portret imens al fuhrerului încadrat de două drapele cu zvastica întîmpina pe cei care păşeam pragul încăperii. Biroul era plin de praf, pereţii murdari, totul oferind o imagine de delăsare şi sărăcie. în spatele biroului, un personaj ce se contopea cu decorul unui război pierdut, al unui regim ce agoniza : un bărbat destul de în vârstă, cu ochelari de baga şi o mustăcioară cănită. Scoase din dulap un registru negru. II deschise şi se apucă să scrie încet, caligrafic :
„Giinther Karl Heinz Guillaume, născut la 1 februarie 1927, la Berlin, Alexanderplatz, fiul lui Karl Ernst Guillaume, muzicant...
în faţa lui, Guillaume se lăsa de pe un-picior pe celălalt, cu un aer sfios şi plin de speranţă. Speranţă cînd nimeni nu o mai avea...
Se afla la sediul de cartier al N.S.D.A.P. (partidul nazzist). Exact în acelaşi local de pe Prentzlauer Berg, tatăl său, într-o dimineaţă de iulie a anului 1934, şi-a prezentat adeziunea la partidul hitlerist. Şomajul stătuse la obirşia acestei hotărîri. Motivele fiului său nu erau cîtuşi de puţin diferite, acum după aproape zece ani. Dorinţa de a-şi imita tatăl? Sau poate, ceva mai prozaic : căutarea unui adăpost de ploaia ce turna cu găleata ?
— Tatăl dumneavoastră a fost muzicant ? Guillaume... Guillaume... ce nume ciudat. Muzician, zici ? artist ? aşa îşi spunea. Nu cumva eşti evreu ?
— Tatăl meu era membru al Partidului încă din 1973. A devenit director adjunct în 1940 şi a fost mobilizat în acelaş an. A fost membru N.S.D.A.P. din 1943. Puteţi verifica...
— Vă cer scuze, dar trebuie să fim prudenţi. Mai sînt încă evrei ce se camuflează. Şi ce deghizare mai bună pentru ei decît de a deveni membru al Partidului ?
„...Guillaume, muzician, cadru al N.S.D.A.P. şi al lui Johanna Olga Paulina Guillaume, născută Loebe, coafeză. înscris la 20 aprilie 1943 cu numărul 970 880. Dar... nu ai decît 16 ani ? E imposibil. Nu te poţi înscrie în partid decît începînd de la 17 ani împliniţi !
— Vă rog din suflet ! Am aşteptat atîta această clipă. Vroiam să-i scriu tatălui meu pe front că m-am înscris...
— Bine, bombăni bătrînul. Adu-mi două fotografii şi am să-ţi dau mîine carnetul.
A doua zi Gunther i-a arătat lui Hans Sallein, tovarăşul său de ucenicie la Atlantik presse Verlag, carnetul său nou nouţ. Se simţea adult de acum, bărbat. Era mîndru de a fi în Partidul tatălui său şi mai ales că II convinsese pe bătrînul funcţionar de la sediul din Prentzlauer Berg. Dacă ar fi ştiut atunci Guillaume ce mare greşeală a săvîrşit...
La 10 aprilie 1948 cînd din cartierul Prentzlauer Berg nu mai rămăsese o cărămidă una peste alta, Guillaume a făcut al doilea pas. Acesta era consecinţa primului : vroind să se debaraseze de urmările trecutului, a completat chestionarul de primire în cadrul serviciilor secrete ale unei ţări foste beligerante. Timp de doi ani îndeplinise o activitate măruntă, dar care avea rolul de a-i demonstra capacitatea. Cînd superiorii săi s-au convins că are stofă, la 10 martie 1949 l-au trimis să urmeze cursurile speciale de agenţi secreţi.
Şcoala se afla la nord de oraşul K, la circa doi kilometri de ultiţnele locuinţe ale periferiei localităţii, pe o colină.
Era un grup de clădiri dispuse rectangular, în întregime noi, fără nici un ornament şi preocupare estetică : din cărămidă, masive şi disgraţioase, cu grilaje şi voleţi metalici la ferestre. Un zid de patru metri înălţime împrejmuia curtea, terenul de sport şi un imens hangar. Chiar prin ferestrele de la etajul doi nu se putea privi în jur, iar eventualii curioşi ce s-ar fi avîntat prin împrejurimi, nu puteau zări decît acoperişurile de ţiglă.
Un singur drum permitea accesul la acest loc izolat, împrejurul căruia fuseseră doborîţi toţi arborii pe o rază de un kilometru. Un atac prin surprindere era exclus : deprinderea activităţilor subversive se putea efectua aici în linişte. Soldaţi înarmaţi erau postaţi la intrare, făcînd exclusă orice imixtiune nepoftită.

Prin intrarea principală — mai era una prin care se făcea aprovizionarea şi transportul unor colete misterioase, de obicei noaptea — Guillaume pătrunsese în urmă cu un an, în compania altor cincizeci de tineri din diverse ţări europene. Şcoala avea de fapt ca obiectiv perfecţionarea într-un tempo intensiv şi prin urmare programele chibzuite cu rigurozitate astfel încît fuseseră excluse orice oră destinată destinderii. Gimnastica şi practicarea unor jocuri sportive violente ţineau loc de recreere.
Zilele începeau toate, în mod invariabil, la fel : o oră de cultură fizică. Se insista pe săritul corzii, săritul în înălţime şi lungime, lupta corp la corp şi atacul prin suprindere, de regulă cu mîna goală sau cu o armă improvizată. Rapiditatea şi surpriza constituiau elementele pe care se punea accentul. într-un colţ al curţii se afla un bazin betonat, adînc de patru metri, în care elevii se antrenau străduindu-se să rămînă cît mai mult timp sub apă. Mai învăţau descifrarea hărţilor, diferite modalităţi de transmitere prin radio, utilizarea cernelurilor simpatice, tehnica micropunctului, arta cifrului şi bineînţeles unele noţiuni de sabotaj, inclusiv cum se poate prepara un material exploziv apelînd la materiale existente la îndemîna oricui.
Guillaume şi colegii săi nu au bănuit la început că există şi pot să înveţe asemenea lucruri. Într-o altă etapă, a urmat un ciclu de materii mai avansate. De exemplu, cum se pot stabili contactele cu oamenii din jur, cunoaşterea caracterului în funcţie de unele trăsături, lucru deosebit de preţios în viitoarea activitate.
Au mai învăţat cum se poate descoperi dacă eşti urmărit, modul în care urmăritorii sînt semănaţi pe parcurs apelînd la magazinele cu mai multe intrări şi ieşiri, arta de a te pierde într-o mulţime etc. Unul cîte unul erau trimişi în oraşul K îmbrăcaţi întocmai ca localnicii. Misiunea consta în a ajunge la fîntîna din centrul oraşului, înconjurată de un frumos parc, scăpînd de urmăritor, rol care îi r< venea unui alt coleg, pe care însă nu-l cunoştea.
o
î-N ^
4
^Programul şcolii mai prevedea exerciţii destinate să sporească acuitatea văzului şi auzului, descifrarea cuvintelor de la distanţă după mişcarea buzelor. Introdus noaptea, pe întuneric. în sala de gimnastică, elevul-spion trebuia să-şi croiască drum fără a se izbi de aparate, să identifice cele mai slabe zgomote, să le recunoască" provenienţa şi să poată discerne dacă prezentau sau nu o primejdie.
Li s-au mai predat modalităţile de a exploata slăbiciunile bărbaţilor şi femeilor care le-ar fi de folos în ascesiunea lor viitoare profesională şi socială. Dar, mai ales, cum să recunoască pe cel căruia îi place să bea, să alerge după femei sau avid de bani. Seducerea secretarelor sau soţiilor era o tehnică ca ori care alta şi Guillaume a demonstrat, în ciuda staturii sale mijlocii — avea l,70m — că are înclinaţii deosebite.
Calităţile fiecăruia jucau în mod incontestabil un mare rol, antrenînd după sine succesul sau eşecul. Instructorul îi spuse într-o zi iui Guillaume, referindu-se la aspectul fizic şi psihologia sa :
„Te vei descurca bine cu femeile. Farmecul personal de care dai dovadă te va împiedica să te îndrăgosteşti. în meseria noastră aceasta constituie o calitate deosebit de preţioasă."
Memoria lui Guillaume reprezenta însă punctul său forte. Dispunea de o memorie excepţională şi simţea o adevărată plăcere să recite în faţa oricui — fără greşeală — pagini de texte pe care le învăţa rapid cu cîteva.luni înainte.
Avea întsă şi unele puncte slabe : în primul rînd era miop. Pe întuneric, în sala de gimnastică nu reuşea să găsesacă drumul decît graţie memoriei sale prodigioase. Dacă cineva ar fi deplasat între timp aparatele aşezîndu-le într-o altă ordine, Guillaume ar fi fost pierdut.
Viaţa în cămin era monotonă şi timpul se scurgea plictisitor de încet. Curiozitatea din primele zile, graţie căreia minutele se succedau mai alert, a făcut loc unei obişnuinţe, unor reacţii mecanice. Acţiona acum ca un automat : învăţa, mînca şi dormea la ore fixe. Giinther locuia în cameră împreună cu alţi doi colegi : un elveţian şi un turc. Acesta din urmă nu ştia nici o limbă străină şi era imposibil de comunicat cu el. Se întreba adeseori dacă nu cumva această metodă de a pune la un loc, în aceeaşi cameră trei elevi diferiţi ca naţie şi limbă, nu constituia o subtilă soluţie de supraveghere reciprocă şi în acelaşi timp izolare diabolică. Doar pe vremea Inchiziţiei se mai proceda aşa...
Sala de mese se afla la parter. Era o încăpere dreptunghiulară, spaţioasă. Mai multe mese de lemn alb, acoperite cu muşama, la care şedea pe scaune pliante. Mîncarea se primea printr-un ghişeu din bucătărie. Hrana era abundentă, multă carne şi peşte. Fiecare avea dreptul la un păhărel de snaps şi Unul de vin. Guillaume prefera tăria, oferind în schimb vinul, partenerul său de troc fiind de regulă un italian vesel şi neastîmpărat. Masa dura patruzecişicinci de minute, după care fiecare se retrăgea în camera sa.
La sfîrşitul lunii mai 1949, Guillaume a terminat şcoala şi s-a întors acasă, începîndu-şi adevărata sa existenţă de agent secret. S-au scurs cîteva săptămîni, timp care fusese rezervat pentru a se aclimatiza şi reveni la viaţa citadină. Misiunile pe care le-a efectuat timp de aproape doi ani de zile au fost minore. Principala sa sarcină consta în fond din autoinstruirea sa, căci la drept vorbind Guillaume nu «frecventase decît cursul inferior de liceu şi aceasta o făcuse fără prea multă tragere de inimă.
Citea mult şi-şi alcătuise un plan de pregătire conform programei analitice a unui liceu. S-a înscris chiar şi la cursurile intensive de limba engleză, memoria sa fiindu-i de mare folos. Progresele erau vizibile şi cînd după aproape doi ani mentorul său i-a fixat o întrevedere, Guillaume devenise de nerecunoscut. Se îmbrăca îngrijit, aproape elegant, dar discret şi, în ciuda staturii **sale** nu **prea impozante,** făcea o impresie plăcută la vedere.
La 15 aprilie 1951 Guillaume s-a întîlnit într-o berărie din centrul oraşului cu mentorul său, maiorul Kruge. „Te-am aşteptat cu nerăbdare, i-a spus ofiţerul. Arăţi minunat. Ia loc".
Guillaume înţelese că ceva important urma să se întîmple.
— Ai trecut peste mai multe etape Guillaume. Cu succes. Este vorba acum de consolidarea poziţiei, de a te pregăti pentru sarcinile cărora de fapt ai fost pregătit.
— Foarte bine, spuse Guillaume, ce trebuie să fac ?
— Să te căsătoreşti !

Ofiţerul de legătură îl privi drept în ochi, pentru a-i observa reacţia. Guillaume era năucit. Se aştepta la orice, dar nu l-a o astfel de dispoziţie. Apoi simţi nevoia să rîdă, dar dresajul pe care îl primise era de aşa manieră că se stăpîni cu uşurinţă. Privirea ascuţită a ofiţerului a avut pentru o clipă imaginea unui uşor tremur în colţurile gurii. îi spuse lui Guillaume :

— Dragul meu Guillaume, căsătoria este o afacere serioasă în mai toate cazurile. Dar căsătoria din raţiuni de Stat este cel mai serios lucru cu putinţă. Nu ai de ce să rîzi !

— A, nu aveam de gînd să rîd de propunerea dumneavoastră. Căsătoria mi-ar pune o serie de probleme, numeroase şi dificile. Mai înainte de orice, nu cred că voi putea fi capabil să întreţin o femeie cu salariul meu...

— Va fi majorat. Aceasta nu constituie o problemă. Altceva ?

— Dar... momentat nu am pe nimeni în vedere. Nu văd, dintre prietenele mele pe vreuna capabilă să mă determine să-i cer mîna...

— Noi dispunem de exact de ceea ce ai nevoie, spuse ofiţerul.

— Cum vine aceasta ? întrebă Guillaume şi mai mirat.

— Foarte simplu. Este vorba de o tînără, de vîrsta ta, care a fost pregătită ca şi tine, bineînţeles la o şcoală de femei. Ea îţi va fi, fără îndoială, cea mai bună tovarăşă şi soţie care poate să şi-o dorească un agent secret trimis în misiune. Veţi avea mai mulţi copii şi vei trăi fericiţi împreună, adăugă maiorul fără nici o umbră de ironie în glas.

— Dar insistă Guillaume, cum arată ea ? Este oare de acord cu astfel de căsătorie ?

— Ea este ca şi tine, se află în slujba Serviciului nostru. îţi repet : în întregime. Cît priveşte cum arată, cred că cel mai. bun lucru de făcut este de a vă vedea în cel mai scurt timp posibil.

Guillaume avu senzaţia că distinge o urmă de amărăciune în vocea ofiţerului. Cînd îşi ridică privirea şi o aţinti în ochii săi, acesta se prefăcu că se uită undeva peste umărul său.

— De altfel, continuă ofiţerul, nimeni în afară; de noi trei, nu va şti absolut nimic despre circumstanţele acestei căsătorii. Apoi, adoptînd un ton neutru, continuă : „Aminteşte-ţi că nu cu mult timp în urmă, înalta aristocraţie îşi căsătorea progeniturile în funcţie de anumite interese de clasă. Interesele lor personale şi ale familiilor lor. De acord că era ceva egoist şi interesant. în ceea ce te priveşte, este vorba de un interes superior ce izvorăşte din raţiuni de serviciu, sau mai bine zis de stat. Eşti ofiţer doar şi executi o misiune..."

Guillaume se gîndi că a sosit prea devreme momentul să se despartă de viaţa sa veselă de celibatar. Se simţea prea puţin pregătit pentru a se supune fidelităţii conjugale. Cu jumătate de gură îndrăzni să-i împărtăşească interlocutorului său gîndurile ce-l frămîntau.

— Dar nu mă simt capabil să duc o viaţă liniştită de mic burghez...

— Cine a spus că este vorba de aşa ceva ? Nici pomeneală. Şi ofiţerul rîse scurt şi zgomotos. Rîsul său păru sincer. îl bătu prietenește pe umăr şi continuă : Îţi repet, este vorba de o căsătorie de convenţie şi nimic altceva. Aceasta nu te va împiedica cîtuşi de puţin să te culci cu cine vrei. Chiar şi cu soţia ta. Şi chiar să dai o dovadă în ochii lumii. Vreau să spun să aveţi cel puţin un copil. Nu e vorba de o căsătorie formală. Soţia ta va înţelege perfect toate acestea. Ea nu are nici un fel de prejudecăţi. îţi acceptă o oarecare libertate, dar acelaşi lucru este valabil şi din partea ta. Cuvîntul de ordine este discreţia. Cît mai multă discreţie.

— Bine, spuse Guillaume, bine ! Mă voi căsători şi voi deveni şi tată de familie, dacă aşa trebuie... Cum îmi ordonaţi, aşa voi facie.

— Contez deci pe tinse ? Atuinci vă invit pe amîndoi să luăm masa la un restaurant. La un local de lux. Evenimentul are o dublă semnificaţie şi trebuie sărbătorit.

Agentul îşi consultă ceasul, făcu o pauză ca pentru a face o socoteală în gîrtd şi apoi spuse :

Exact peste o săptămînă, la orele 19^{30} ne vedem la restaurantul „Drei Kronen". Vei face cunoştinţă cu viitoarea ta soţie

.în zileie care au urmat, Guillaume a fost pradă unor sentimente contradictorii. Se simţea luat de curentul unui vârtej ameţitor din care avea strania intuiţie că nu poate să scape. Voinţa îi era ca şi paralizată, alţi decideau pentru el şi nu-i mai rămînea de făcut decît să se supună orbeşte.

În ziua fixată randez-vous^ului şi-a pus o cămsaşă curată, puţin purtată, pe care mama lui i-o spălase şi călcase în ajun. A încercat apoi să-şi facă oel mai frumos nod, în stal italian, la cravata de duminică, în dungi multicolore. Costumul era puţin cam obosiit, dar mergea; în schimb,

pantofii, ori cită ceară le-ar fi dat, se vedea cale de o poştă că trebuiau de mult schimbaţi. Dar nu avea de ales. Şi în timp ce mîinile sale se străduiau să îndrepte o ouită sau un colţ al gulerului de la cămaşă, gândurile îi zburau departe. Urma să facă un lucru pe care nu-l dorea şi ruu-şi imagina la ce i ar fi servit în actuala situaţie cînd o duce destul de greu. A trăi cu cineva pentru care nu ai şi nu ai avut nici cel mai mic şi neînsemnat sentiment de dragoste, i se părea cel mai mare calvar. N<u înţelegea, mai ales, de ce i se impunea să facă pasul acela. Putea, cel puţin, să aleagă singur şi ar mai fi fosit ceva. Picioarele, totuşi îl purtară către acest straniu randez-vous, care îl copleşea cu necu-noscutul său

.Cînd împinse uşa de la intrarea restaurantului, făcu un pas şi aruncă o privire circulară asupra sălii. Dar lumina era slabă, fiind proiectată asupra fiecărei mese de cîte o lampă cu un abatt jour roşu. Cu toate acestea neuşi să zărească într-un colţ retras, către peretele opus orchestrei, într-un fel de lojă, pe maiorul Kruge. Stătea cu spatele şi lîngă el, o tînără femeie. Nu reuşi să-i distingă trăsăturile. Se apropie, sitrecurindU-se cu un pas ezitant, printre mese. încercă să ia un aer cît mai degajat, destins, dar se împiedică de covor şi îşi ceru scuze.
. Guillaume simţi aţintită asupra lui privirea femeii, care-l fixa drept în ochi. Strimt; mai initîi mina ofiţerului şi apoi, cîind acesta făcu prezentările, îi sărută mina tinerei însoţitoare a acestuia.

— Christel, spuse ofiţerul, dă-mi voie să-ţi prezint pe Günther Guillaume, un tînăr care promite un viitor strălucit.

O privi acum îin faţă, pliin de curiozitate. Era slabă, die sitatoră mijlocie, cu umeri înguşti şi forme puţin accentuate. O femeie după care, pe stradă, nu ai fi întors capul. Faţa banală, cu um nas puţin acvilin, amintea profilul unei păsări de pradă. Ochii îi erau inteligenţi şi cînd surîdea devenea simpatică. Gura nu promitea mare lucru.

Tânăra femeie se întoarse către însoţitorul ei şi îi spuse cu jumătate de voce, nejenîndu-se de a fi auzită :

— Ai văzut ! m-a dezbrăcat cu privirea. Vocea îi era agreabilă şi cuviinţele le pronunţa dLar, cu un uşor accent străin pe care Günther nu a reuşit să-l identifice.

Căsătoria a avut loc la 12 mai 1951 la primăria unui cartier semirezidenţial, semiindustriali din B. În registrul de căsătorii se putea citi : „Căsătoria lui Günther Karl Heinz Guillaume redactor tehnic, născut la 1 februarie 1927 la „B", fiiul lui Karl Guillaume, decedat, şi al Johamnei Olga Paulina Guillaume, născută Loabe, salariată la Poştă, cu Christel Marguerilte Ingeborg Bomm, funcţionară, născută la 6 noiembrie 1927, la Allensteim, fiica lui Gustav Heinrich Boom, decedat, şi a Em ei Elisaibeta Boom, născută Werner, fără profesie".

Martori erau Hans Dieter Siallein şi un anume Horst Frankel, şef de birou la întreprinderea unde lucra Christel.

întreprinderea se afla în plin centru al oraşului într-o clădire puternic marcată de război şi avea c

aobiect repartiţia de locuinţe. Dar, în oiuda oricăror aparenţe, cel puţin pentru Christel şi Güthar, Horst ema un coleg al maiorului Kr-uge. Cele două mame au fost prezente la primărie şi la masa ce a urmat ceremoniei. Frau GuLUaumse părea foarte mulţumită că scăpa de băiatul ei. Se gindea să se recăsătorească cu un pensionar de ia căile ferate, văduv şi încă în putere. îşi părăsise de ci tava vreme profesia de coafeză, care nu mai renta. Intrase ca/ funcţionară la biroul de poştă din cartier, ocupîndu-se cu triatul corespondenţei. Relaţiile cu fiul său Günther

deveniseră, pe zi oe trecea, tot mai reci. Nu înţelegea mare lucru din dispariţiile periodice ale acestuia, iar explicaţiile pe care tlnărul i le furniza nu păreau întotdeauna convingătoare. Cu timpul, între ei se săpase o prăpastie şi ficcare avea viaţa lui.
Tinerii căsătoriţi s-au instalat la Lehnitz, Florastrasse nr. fi, într-un apartament cu două camere, baie şi bucătărie. Locuinţa le fusese furnizată pe tavă, opera probabil a ocrotitorilor lor oculţi. Cuplul dispunea aoum de un salariu dublu şi Günther ca şi Christel trăiau mai bine decît ca celibatari. Au vorbit despre pregătirea lor ca agenţi secreţi, oomparînd metodele învăţate în vederea activităţii viitoare pe care o aşteptau cu nerăbdare. Spre deosebire de Günther, Christel era neglijentă şi avea înclinaţii ■spre lux sau un trei bun, Guillaume rezumîndu-se la strictul necesar. în schimb, citea foarte mult şi căuta permanent să se instruiască.
Raporturile intime cu Christel s-au răcit repede, de la o săptămînă la alta. Femeia i se dăruia cu resemnare şi total lipsită de entuziasm, fiind deadreptul bucuroasă cînd a aflat de la Günither că avea o amantă. „Tot ceea ce îţi pretind i-a spus, este să nu te îmbolnăveşti".
22
Guillaume continuă să lucreze la publicaţia unei reviste ilustrate ca tehnoredactor, îndeplinindu-şi cu sorupulozitate îndatoririle. Uneori Kruge îi contacta discret, de fiecare dată în altă parte, culegîndu-l în drumul său, cu automobilul. Oprea pentru o clipă. Guillaume se urca şi porneau împreună, poposind la o bere într-un local discret. Kruge îi încredinţa misiuni cu un caracter special.
Timp de doi ani Günther şi Christel au dus o viaţă obişnuită, mergînd în fiecare dimineaţă la birourile lor, ca atîţia mulţi alţii. Günther şi Kruge se întîlneau cu regularitate. Sarcinile pe care le primea erau modeste şi puţin active. Era vorba cel mai adesea_ de-a compara documente, de a extrage din ele informaţii ce trebuiau apoi să fie clasate în trei categorii : sigure, probabile şi nesigure. Cele mai multe se refereau la pairtidele ce se confruntau pe scena, vieţii politice a R.F. Germaniei. Guillaume întocmea fişe asupra fiecăruia dintre personalităţile proeminente ale vieţii politice din R.F. Germania. Fişele astfel întocmite menţionau cu precizie slăbiciunile fiecăruia, greşelile comise, dacă era cazul, tendinţele politice şi situaţia familiară. Această activitate. Guillaume o efedtrua în parte la biroul publicaţiei unde îşi avea serviciul. în două saiu trei rînduri, colegii săi l-au surprins pe cînd «tocmea aceste biografii cu caracter mai special şi el a fost nevoit să improvizeze o minciună, motivînd că întocmeşte legendele viitoarelor fotografii ale acestor personaje. Urcînd în funcţie, i s-a atribuit un birou personal şi nu a mai fost obligat să lucreze în tumultul marelui atelier fotografic comun. De altfel, nu mai se ocupa cu reportaje fotografice, ci cu probleme de tehnoredactare.
Pentru Christel, de asemenea, viaţa se scurgea liniştită. Mama sa, Ema Boom, refugiată din Prusia

2

3Orientală, trăia la Berlin în apropierea sa. Ba era văduvia unui olandez.

Către sfîrşiitul ainului 1954, Guillaume a fost contactat de şeful de secţie. Acesta s-a prezentat sub mumele conspirativ de „Iamus". La una dintre întâlniri a venit însoţit de un individ cu numele de Tretkow.

— Dragă Guillaume, de acum înainte, îi spuse Ianus, vei lucra direct cu colegul nostru Tretkow. El îţi va preda instrucţiunile din partea noastră şi tot lui îi vei înmîna materialele adunate. Te rog să ai încredere în el, este vechi în meserie!

Tretkow îi strînse mîna lui Guillaume, souturînd-o cu puitene, vroind parcă să-i transmită întregul său sentiment de sinceritate.

Guidlaiume parcă trecea un nou examen în faţa Lui Tretkow. A vrut să-i demonstreze buna sa intenţie şi fidelitate, manifestând o oarecare nerăbdare că nu a fost încă promovat la rangul de rezident.

— Vei fi înitr-o zi, fără nici o îndoială, îl linişti Tretkow. Poate chiar mai repede decât o crezi...

Tretkow avea un mod de exprimare care vroia să inspire încredere. într-o aşa măsură, încît Guillaume se surprinse într-o zi că se îndoieşte de sinceritatea noului său coleg. Tretkow eria mai în vîrstă decît el cu aproximativ 12 ani. Nu era prea bine îmbrăioalt, ba ohiiar puteai paria că hainele sale nu cunoscuseră niciodată fierul de călcat. în vocea sa se distingea o căldură spontană amestecată cu o oarecare amărăciune.

În cea de a treia zi de oînd se întâlneau, au Luat masa la Guillaume acasă, cu care prilej Christel le-a pregătit ceva mai aparte. După masă, aşezaţi unul în faţa celuilalt în cîte un fotoliu, au început să discute în timp ce Christel se pregătea să plece la birou.
Adresîndu-se lui Guillaume, Tretkow începu să-l iniţieze în privinţa misiunii sale viitoare. „Abia de aoum încolo, urmează să te apuci de oevia serios, să dovedeşti de ce eşti capabil. Noi atm decis — continuă Tretkow privindu-l drept îin faţă — să plasăm pe lîngă fiecare partid socialist din Europa agenţii nostrii, care să fie în măsură să ne informeze operativ în privinţa deciziilor celor mai secrete pe care le iau conducătorii respectivi. Am prevăzut şi pregătit cu "seriozitate agenţi ce vor dobînida ei înşişi funcţii de conducere în viitoarele garnituri guvernamentale."
Guillaume rămase uimiit de anvergura acţiunii ce se pregătea şi se simţi, încîntat numai la gîndul că fusese inclus în aceasta.
Urmă apoi un lung expozeu, din care Gunther reţinu că mai întîi va trebui să fie ceea ce se cheamă o cîrtiţă (wanze în germană, moale în engleză şi taupe în franceză), adică un agent adormit o bună bucată de vreme ce se poate întinde pe o perioadă de mai mulţi ani. în tot acest timp nu păstrează nici o legătură cu "Centrul, nu dă şi nu primeşte nici un mesaj, şi nici un contact.
în martie 1955, Guillaume a primit instrucţiuni foarte precise că poate să-şi înceapă activitatea. Pentru cheltuielile de primă necesitate, i-au fost înmânate 8 000 DM. Ianius îi făcu un instructaj amănunţit, căuitînd printre altele să-l liniştească în privinţa riscurilor ce-l ameninţau în caz de cădere. Atît el, cît şi soţia sa, au primit numie de cod. Margot şi José. Ca. prim obiectiv al activităţii sale, i s-a indicat să obţină un post corespunzător pregătirii sale şi să se înscrie în Partidul social-democrat. Nimic şocant, nimic ţipător sau bătător le ochi. Ambii soţi trebuiau să ducă o viaţă de mici burghezi şi să nu atragă atenţia poliţiei şi în general vecinilor, prin atitudinea şi viaţa lor. Erau două „ploşniţe" liniştite şi cuminţi care îşi vedeau de treabă. O singură dată pe lună, într-o anume *zi,* trebuiau să-şi manifeste existenţa printr-un mesaj radio, anunţînd că totul este în ordine. Aparatul ÎQ manipula José, alias Christel.
_ Primul semnal îl va face cunoscut într-un mod cît se poate de banal şi anume fiind transmis unui rezident din Francfurt. Margot trebuia să-l contacteze abordînd pe portarul de la hotelul Europa, cu parola : „Aveţi o cameră pentru Margot ?". Persoana trebuia să-i răspundă „Nu, dar vom avea una pentru José". Atunci Margot trebuia să-i spună că totul mergea bine şi îi comunica noua ¿dresă şi eventuale scurte mesaje.

— Mai aveţi întrebări de pus, Margot? îl întrebă ferais

— Da, spuse Guillaume. Acest nume de Margot, natural, nu-l voi folosi d.ecît pentru a coresponda" cu dumneavoastră. În rest mă voi folosi de numele meu adevărat ?
— Bineînţeles, altceva ?
— Nimic, pentru moment Margot, „ploşniţa" vă salută domnule Ianus !
— Atunci semnaţi aici ! lanuis deschise uşiţa biroului său metalic şi scoase un magnetofon din care extrase o casetă. O introduse într-o cutie de bachelită neagră pe care se afla o etichetă cu numele de Margot. Alături, pe locul rămas alb, Guillaume Semnă cu pixul, dovadă că fusese de acord cu toate instrucţiunile primite. Jaums sigilă cu ceară roşie cutia şi o închise cu grijă în dulapul metalic. Abia atunci Guillaume observă un microfon dispuis pe biroul interlocutorului său, care juca rokvl mut de dactilografă.
Pe la jumătatea lunii septembrie, Guillaume găsi de cuviinţă că totul decurgea bine şi era timpul să
11 stabilească legătura cu şefii săi. De două sau Irei ori se învîrti în jurul hotelului Europa. într-o dimineaţă, îl zări pe portar, un bărbat înalt şi bine făcut, ce stătea afară în faţa intrării şi părea adîncit în
gînduri. Avea mustăţi aşa cum îl descrisese Janus. Guillaume totuşi, nu l-a acostat fiindu-i teamă.
La 15 octombrie 1956, Guillaume nu a zărit pe nimeni în faţa hotelului. A împins uşa şi a pătruns într-un hol vast. Se afla puţină lume şi îndărătul mesei de la recepţie, funcţionarii erau vîriţi cu nasurile în registrele lor. Portarul era şi el ocupat cu o doamnă îmbrăcată cu o haină de blană, ce părea sa fie americană. Guillaume a aşteptat cîteva clipe în faţa chioşcului cu ziare, gîndind că oricum nu putea să-l abordeze pe portar spunîndu-i fraza convenţională. Pe stradă, mai mergea, dar în hol, oricine îl putea auzi şi bătea prea mult la ochi.

Merse pînă la capătul holului, urcă la primul etaj şi mai făcu c îţi va paşi pe culoar. După care, cobori încetişor, sprijinindu-se de balustradă şi încercă să vadă dacă nu cumva portarul se eliberase de străină. Hotelul era foarte elegant şi Guillaume abia acum realiză că nu era suficient de bine îmbrăcat pentru a părea drept un client ce întreabă unde e barul sau restaurantul. Avusese intenţia să-i abordeze pe portar cerîndu-i să cheme un taxi. în acest mod ar fi putut ieşi afară şi atunci i-ar fi spus cuvîntul de ordine. Dar ezită şi renunţă în cele din urmă, hotărîndu-se să revină a doua zi. Traversă holul şi se pomeni faţă în faţă cu portarul care-l privea cercetător. Portarul ii deschise uşa şi păşi în urma sa pe trotuar. Afară începuse să plouă încet, cu picături mari. Guillaume socoti că era un moment potrivit să-şi pună planul în aplicare

— .Aveţi o cameră pentru Margot ? i se adresă el.
— Nu, dar avem una pentru José ! Portarul continuă să-l examineze pe Guillaume cu curiozitate.
— Pentru dumnezeu, domnule ! De ce nu vă îmbrăcaţi mai îngrijit. Aici, vedeţi bine, este un local de lux, frecventat de o anumită categorie de oameni. Aşa cum arătaţi dumneavoastră atr-ageţi atenţia şi vă irai în colimator detectivul hotelului. Noroc ca tocmai făcea turul stabilimentului. Ce aveţi de transmis ?

— Totul merge bine, am reuşit să ne stabilim. Guillaume făcu o pauză şi gîndindu-se îi dădu dreptate portarului. Costumul sau era uzait iar impermeabilul de proastă calitate. Lucrurile ar fi putut fi privite altfel, dacă şi-ar fi atîrnat de umăr o sacoşă cu scule, cum poartă instalatorii.
— Fiţi atent, îi spuse hrusc portarul, cu voce-tare. Traversaţi strada, o luaţi pe bulevard înainte şi ceva mai departe, pe partea stîngă este gara. Agită braţul, cu un gest larg de semafor.
Guillaume auzi în spatele său vocile unei perechi ce alergase pientru a se adăposti de ploaie.
Cînd cei doi se mai îndepărtaseră, portarul continuă :
„Joia viitoare, la orele 8 seara precis, la gară în faţa tabelelor cu plecările trenurilor. Veţi fi acostat de un bărbat scund şi gras, care va va întreba : „Margot" ? Veţi răspunde : „Salut bătrîne !" El vă va transmite unele instrucţiuni.
Portarul se întoarse şi alergă în întîmpinarea unui client ce tocmai cobora dintr-un taxi. Guillaume îl zări cum apucă valiza şi o ia înaintea omului pentru a deschide uşa.
Scoase un pachet de ţigări din buzunar, aprinse una şi aruncă o privire jur împrejur. Nu cunoştea pe nimeni. Era 8 şi 10 minute. Instrucţiunile pe care le primise la şcoală, interziceau să aştepte la o întîlnire mai mult decît sfertul academic. Din motive de securitate, pentru a nu atrage atenţia, Guillaume, care se afla singur în faţa tabelului cu plecările, se gîndi că ar putea să atragă atenţia asupra sa: oare cumva funcţionarul de la ghişeul nr. 54, singurul de altfel deschis la ora aceea, nu-l privea cu o insistenţă ciudată? Fără îndoială îşi spuse el ; acest randez-vous în locuri expuse tuturor privirilor sînt nedorite şi mai mult ea sigur primejdioase. în plus, oricine putea şti că la aceea oră nu era nici un tren care să plece şi prin urmare nici călători. Dacă ar fi fost după el, ar fi ales o biserică (un om se poate ruga indiferent la orice oră din zi, fără a trezi o curiozitate deosebită), sau într-un pane, pe o bănică, cînd e vreme frumoasă poţi citi liniştit şi vorbi cu oricine, sau, mai simplu, într-o braserie (deşi majoritatea chelnerilor sînt informaltori ai poliţiei).
Din buzunarul vestei sale, Guillaume scoase un carneţel şi ridieîndu-şi privirea pe tabel, începu să noteze orele trenurilor spre München.
Operaţia îi conferea o îndeletnicire şi motiva oel puţin prezenţa sa în acel loc.
Deodată, simţi că cineva îl apucă de umăr. Se întoarse cu o mişcare bruscă : un bărbat tînăr, cu faţa surîzătoare, se afla în faţa sa :
— Helo ! Margot! îi spuse el.
— Salut bătrîne, răspunse Guillaume.
Tipul era mai scund decît Guiliaume şi chiar rotofei. Purta o pălărie cenuşiu-închis, trasă pe frunte, îl apucă pe Guiliaume de braţ şi-l trase spre cheiul de Main, pustiu la ora aceea şi din această cauză şi mai puţin luminat.
Se apucă apoi să-i transmită instrucţiunile mult aşteptate, recitîndu-le ca pe o poezie : „Sînt mulţumiţi de veştile pe care le-ai transmis. Pregăteşte-te şi după cîteva luni, înscrie-te în partidul social-democrat. Urmează să fii numit rezident. Cel care a îndeplinit această funcţie înaintea ta, a devenit nervos şi nu mai poate continua. în cel mult o lună vei primi un colet cu ustensilele necesare : cerneală, hîritie, cod de cifrat, un aparat pentru microfotog rafie. Ce să le ■ transmit ?[M]
Guiliaume povesti cum se mutase, postul pe care îl ocupa. Se opri şi murmură cu o voce slabă : spune-le că soţia mea e însărcinată !
— Felicitări. Asta e «tot ? Atunci, cu bine !
Guiliaume privi cum tînărul se pierde în ceaţă şi întunericul nopţii. Părăsi la rândul său gara şi cu paşi grei traversă un pod şi o luă pe una din străzile ce duceau spre centrul oraşului, unde avea apartamentul şi îl aştepta soţia sa. La demisolul clădirilor, în jurul gării, se aflau adăpostite numeroase localuri de noapte şi bordeluri. Mici vitrine luminate cu neon sau becuri roşii, aveau etalate fotografii în culori ale pensionarelor. Guiliaume ar fi vrut să intre, măcar pentru o oră, două...
O lună mai tîrziu, Guiliaume şi Christel au primit o valijoară ce conţinea trusa din dotarea oricărui spion ce se respectă : un aparat fotografic Exacta, două obiective interşanjabile, un alt aparat, celebrul Linho-f suedez, flacoane au cerneală simpatică hîrtie specială şi o serie de instrumente cu mai multe lentile şi becuri orientabile, destinate să reducă în microfilme clişeele luate cu aparatele menţionate.
Chrisltel a ascuns cerneala şi hirtia printre lucrurile mamei sale iar Guillaume a aşezat restul într-o outie plată, disimulată perfect sub aparatul de fotocopiat de la birou. Nimic nu putea atrage atenţia asupra ascunzişului : ar fi fost nevoie de o percheziţie în regulă pentru a-i descoperi trucajul.
Guillaume, pentru a-şi rotunji veniturile, intră ca funcţionar la întreprinderea de construcţii Hans Ausweiler, 20 Grosser Kornmarkt. Şi cum nu diupă mult timp această firmă dădu faliment, se angaja de astă dată ca tehnician la imprimeria Kinken Verlag, situată la Uersel, în apropiere de Frankfurt, Cîteva zile mai tirziu, Christel aduse pe lume un Iiu, la maternitatea spitalului din cartier. Părinţii s-au decis să-l boteze cu numele de Pierre. Mai tirziu Guillaume va explica prietenilor săi : „Cînd ai un nume-cu rezonanţă franceză ca Guillaume, cu atît mai mult trebuie să ai un prenume ca Pierre şi nicidecum Peter.
Pentru a face faţă nevoilor sporite ale familiei, Guillaume odată mai mult, îşi schimbă ocupaţia. Deveni un mic negustor şi deschise o băcănie la numărul 16 pe Dreieichstrasse, în cartierul modest din Sachseohausen. Prăvălia aparţinea de fapt unui pensionar, un oarecare Wilhelm Ypsilon Ho ff man, care trecea zilnic pe la Guillaume să vadă cum merg treburile. Cu acest prilej sporovăiau îndelung iar Günther îşi trata oaspetele cu cîteva ceşcuţe cu cafea.
La 12 septembrie 1957, Günther şi Christel s-au prezentat la secţiunea Nord din Frankfurt a partidului social-democrat vest-german şi nu au întîmpinat nici o dificultate în privinţa înscrierii lor. în
schimbul cotizaţiei de 15 mărci, li s-au înrămînat carnetele de membru în care alături de fotografie se menţiona adresa şi data înscrierii.
Aproape în acelaşi timp, Christel fu în măsură să sesizeze marea sa şainsă în sinul S.P.D. La cincisprezece zile du;pă ce s-a înscris în Partid, a aflat printr-un concurs de împrejurări că Sediiul era în căutarea unei steno-daotilografe. Ou o timiditate foarte bine jucată, ea a solicitat permisiunea să dea o probă. Frău Weiman, cane urma să fie şefa sa, a fost pe cît de surprinsă, pe atît de satisfăcută văzîndu-i degetele cu cîtă dexteritate bait clapele. Foarte repede a mai descoperit că Christel era :t&t atît de inteligentă şi la nici o săptămînă s-a decis oa noua sa secretară merita o utilizare mai eficientă decît cea de steno-dactilografă. Ea a prezentat-o personal lui Willy Wiedemann, şeful administrativ al secţiei Hessa-Sud a Partidului. Şi astfel, Christel a devenit secretara lui Willy Bierkelbaioh, şeful secţiei Hessa-Sud al S.P.D., care era

deasemenea deputat de Frankfurt şi viitor membru al Parlamentului european, cu prilejul convocării din martie 1958, la Strasiburg. în fond, Bierkelbaoh trebuia să devină şeful grupului socialist vest-europe an.
•În aceeaşi perioadă, Guilkiume a devenit rezident, noua sarcină fiind incomparabil mai uşoară. El nu mai trebuia de acuma să procure informaţii, ci servea drept cutie de scrisori. La fiecare zece Luni urma, cu regularitate să-şi schimbe numele de cod, cel de Margot în Waiterloo mai întîi, apoi în Prince şi Foca. Cît priveşte abonamentul telefonului din modestul său magazin alimentar, era înscris pe numele soacrei sale, Fraiu Boom. La fiecare cincisprezece zile, primea un telefon care îl anunţa sec că un nou transport i-a fost expediat. A doua zi, îi sosea prin poştă un oolet : un plic voluminos plin
elf prospecte publicitare şi care mai conţinea şi Cheia plaită a unui seif din gară sau aeroport. Guillaume mergea într-Un loc sau altul dintre aceste ascunzători, scotea coletele caro îi erau destinate şi lăsa cheia în broască.
Odaită pe lună, cu puţin peste orele 14 — ora cea mai puţin aglomerată în activitatea de comerţ — curierul ce era însărcinat cu transportul co-teţelor în afara graniţei, se prezenta la magazin, bea o cafea, făcea de formă cîteva cumpărături şi dispărea.
Pentru Christel, ca şi pentru Giinther, viaţa luase o alură cu totul nouă, tipic burgheză. Teama aproape îl părăsise complet şi solicită să-i fie tri-mise prin poştă coletele în loc de a întîmpina riscul unui duite vino frecvent la gară şi aeroport, manej pe care el îl considera prea bătător la ochi. A solicitat noilor săi şefi sarcina de strîngerea cotizaţiilor, operaţie care consta din a merge din poartă în poartă la locuinţa fiecăruia. Avea aoum în mîinile sale un document important : adresele tuturor membrilor S.P.D. din secţia Frankfunt-Nord.
Guillaume obţinu rezultate nesperate. Jovial, întotdeauna pus pe glume, doldora de un sac de banouri şi anecdote piperate, parveni să binedispună pe cei mai ursuzi interlocutori, cîştigîndu-şi simpatia în stînga şi-n dreapta. Nu şi-a făcut nici un duşman, ci a dobîndit mai mulţi prieteni siguri care îl vor ajuta mai tîrziu în cariera sa, ouim a fost de exemplu cazul lui Walter Moeler, consilier municipal la Frankfurt.
în fiecare vineri seara, cu regularitate, împreună cu Christel asistau la şedinţele membrilor secţiei. Se numărau printre cei mai fideli participanţi, dar în acelaşi timp, păstrau o pasivitate riguroasă, mai
ales în ceea ce priveşte tendinţele de o extremă sau alta.
Timp de mai mulţi ani Guillaume nu a îndeplinit decît roluri mărunte, cum ar fi de a lipi afişe, distribuirea de manifeste, clasarea fişelor în arhivele Partidului şi trecea în ochii tuturor ca un bun însoţitor al lui Christel. Cit priveşte pe aceasta, secretară fiind a lui Willy Bierkelbaeh, parlamentar, liua loc întotdeauna pe estradă exact în spatele patronului său, cînd acesta prezida şedinţele publice. Guillaume se rezuma să ocupe un scaun într-un colţ, departe în asistenţă, sau efectua fotografii pe care le preda ziarelor. întocmai ca un cameleon, era prezent peste tot, fără a deranja pe cineva, căutînd din contră să~ se facă util, să fie de un ajutor. La 24 noiembrie 1961, Guillaume a fost ales prin vot deschis secretar adjunct al secţiei Frankfurt-Nord al S.P.D.
Lui Christel i-a fost transmis un emiţător special radio, capabil să condenseze mesajele : două sute de cuvinte" puteau fi emise în maximum zece secunde, cu un cod propriu ce varia între 0 şi 9.
Frankfurt 1964—1966.

Wiedemann icare-l văzuse adeseori pe Guillaume au prilejul reuniunilor sau a conferinţelor, nu a avut propriu zis niciodată de a face cu el direct. El o cunoştea de fapt pe Christel, pe care o aprecia în mod deosebit şi pe care o adusese la Wiesbaden pentru a lucra cu el la sediul secţiei sale. Christel s-a despărţit cu oarecare nostalgie de Willy Bierkelbaeh, care tocmai fusese numit ministru în Landul Bessa şi fusese înlocuit de Wiedemann. Pentru acesta di
nurmă, Gun-ther nu era altceva decît umbra soţiei sale şi Îl trata cu dezinvoltură.

— Aşa, Dumneavoastră, Jillion, sînteţi acela care asiguraţi funcţionarea seoţiiei din Frankfurt-Nord ? î-a spus cu prilejul primei lor intîlniri oiiciale. Nu, adică numele Dumneavoastră nu e Jilliom. E ceva care aduce parcă cu Gulliver. în orice caz, ceva[1] greu de pronunţat. Sînteţi de origină hughenotă, niuni aşa ? În fond hughenoţii au fondat Berlinul. Dar nu vă priveşte au nimic. Eu va voi spune Julio. Sună franţuzeşte, nu ? în dîteva luni Wiedemann, care era un personaj extrem de prietenos şi popular cu toată lumea, a făcut ca numele de Julio să se răspîndească în Partid oa ceva ce făcea parte din acesta.

Pe la începutul verii şi-a vîndut drepturile de folosire a micuţei băcănii şi Herr Wilheim Ypsilon Hofmann, care băuse nenumărate ceşti de cafea în compania agreabilă a lui Gunlther, a regretat imens despărţirea de acesta. „Un bărbat remarcabil, foarte bine crescut şi muncitor, care va ajunge departe", repeta el cunoscuţilor.

Gunther îşi permisese să ia un concediu pe Coasta de *Azur*. Liber de orice grijă, de orice constrîngere, descoperi cu beţie o nouă lume, total necunoscută, aceea a calmarilor, a fructelor de mare, a Pernodului. a soarelui care te bronzează şi a fetelor uşoare. A închiriat la Sainte-Maxime o garsonieră, peftrecîndu-şi timpul mai toată ziua la Saint-Tropez. Nu i-a trebuit mult pînă să găsească o tînără lipsită de prejudecăţi, a cărei naţionalitate, suedeză sau norvegiană, nu a reuşit s-o afle niciodată, dar cu care s-a înţeles de minune. Timp de trei săptămîni s-a simţit că renaşte pentru a doua oară.

La reîntoarcerea sa la Frankfurt, şi-a reluat cu mai multă energie cele doiuă activităţi : cea legală şi cea oaultă.

Şefii săi l-au anunţat că a fost din nou avansat, devenind „perspektiv-agent". Nu trebuia să mai se ocupe de nimeni altcineva decît de el însuşi. Ceea ce i se cerea în principal nu erau decît informaţii pe care le putea dabîndi datorită poziţiei în ierarhia S.P.D., analizele situaţiei politice şi economice generale, aşa cum de altfel intra de fapt în obligaţiile oricărui ambasador.

înlocuitorul lui Guillaume ca rezident nu a fost altul dorît un fost coleg de la şcoala de spionaj din „K", pe nume Harrv Si ober«. Acesta a sosit la Frankfurt pe la siîrşlul anului 1960. în afară de Christel, Sieberg era singura persoană cu care Guillaume putea sta de vorbă deschis, schimba opinii şi impresii fără nici o reţinere. Prezenţa sa îi umplea singurătatea care începuse de la o vreme să-l copleşească. Chiar agentul cel mai bine antrenat şi preocupat de propria-i securitate, are nevoie de un contact uman, de o supapă, de o clipă de slăbiciune. De fapt, după cum vom vedea, această prietenie dictată de nevoia de a shimba u cineva de încredere cîteva cuviinţe, avea să-l ducă la pierzanie pe Guilaume.

Cele deuă familii se frecventau reciproc, în văzul tuturor^ fără reţineri. Justificarea pe care şi-o imaginaseră părea la prima vedere plauzibilă : fiecare avea cîte un băiat de aceeaşi vârstă şi copiii se întîlneau zilnic la şcoală, frecventînd aceeaşi clasă.

Frau Sieberg, Ingeborg, era oa şi Christel o excelenta sten.o-dactilografă. Guillaume a comis atunci prima sa greeşală în cariera sa de spion : a avut" imprudenţa s-o recomande personal să fie angajată în serviciul de presă al Partidului.

După ce a făcut citeva tatonări, Harry Sieberg a ales meseria de broker la Bursa din Frankfurt. Fără a fi oîtuşi de puţin un expert în această profesie, a preferat-o pentru simplul motiv că îi lăsa timp suficient pentru cea de a doua activitate, cea de rezident. În plus, gîndea el, îi crea posibilitatea de a-şi face numeroase relaţii şi putea veni în contact cu foarte miulţi oameni.

Trecuseră nouă ani de cînd Guillaume locuia la Frankfurt şi în tot acest timp nu avusese niciodată de a face cu poliţia vest-germană, „Verfassungsschutz, un colos ce îşi avea sediul La Koln şi antene în fiecare Land,

Mai tîrziu s-a văzut ca a fost un exces de încredere din partea lui Guilluaume privind recomandarea personală făcută lui Ingeborg. Şi acelaşi lurcu se poate spune şi despre Sieberg care a comis la rîndul său o greşeală elementară atunci cînd fiind urmărit, nu s-a preocupat să verifice dacă este urmărit. În activitatea de agent secret trebui să fii în stare de alarmă în permanenţă, Lucru care evident determină un consum nervos extraordinar. Sielberg era tocmai pe punctul, întro dimineaţă, să ridice „cutia moartă de scrisori" în care cu două trei ore mai înainte un alt agent depusese un pachet desltinat Centralei. Plicul conţinea fotografiile unui nou strung pus în funcţiune într-o uzină din Ludwigshafen. Sieberg l-a strecurat repede în servieta sa cînd o mînă l-a apucat de umăr. S-a întors fulgerător şi a văzut un individ îmbrăcat într-un impermeabil maro cu o pălărie de fetru care-l fixa. I-a spus atunci : Urmaţi-mă. Fără gălăgie şi fără să încercaţi să fugiţi. Sînteţi încercuit". într-o clipită, Sieberg şi-a adus aminte ca mai văzuse această figură undeva. Un alt individ l-a înghiontit din spate : „Aţi auzit doar. Mişcaţi-vă".

S-a scurs o zi întreagă şi către seară Ingeborg a fost la rîndul său arestată, fără nimic altceva. în momentul în care poliţiştii se pregăteau s-o ia cu ei, Ingeborg a cerut voie să telefoneze la două prietene pentru a le anunţa şi a le ruga să aibă grijă de băiatul ei, în vîrstă de opt ani. A găsit-o pe Chrisitel.

— Ce ţi s-a întîmplat ? a întrebat-o îngrijorată Christel.

— Neplăceri, a răspuns Ingeborg. Nu înţeleg despre ce e vorba, dar pentru orice eventualitate te rog să-mi iei băiatul la voi.

— Bine. Am să-l iau.

Cînd Christel a adus copilul acasă, i-a povestit lui Guillaume ce i s-a întîmplat prietenei lor Ingeborg. Spionul fu cuprins de frică. Avea încredere în Sieberg şi Ingeborg şi ştia că aceştia nu vor vorbi, dar nu puteau ascunde relaţiile existente între familiile lor. Dar mai ales vor afla repede faptul că Ingeborg fusese angajată la serviciul de presă al S.P.D.-ului datorită redomandării şi demersurilor exprese făcute de Giinther.

— De ce ne-a chemat tocmai pe noi ? De ce te-ai dus să iei băiatul ? Toate acestea nu pot decît să ne facă suspecţi ! Şi dacă vom fi şi noi Westaţi, totul s-a dus de rîpă !

Christel nu era de aceeaşi părere :

— Din contră, îi spuse ea, Ingeborg a procedat logic adresîndu-se mie. Faptul că m-am dus să iau copilul constituie cea mai bună dovadă a nevinovăţiei noastre, că nu cunoaştem nimic din activitatea ior clandestină. Sîntem nişte prieteni buni, ne vizitam, dar nimic altceva. Dacă am fi fost complici, era evident că Ingeborg şi eu am fi făcut bot ce e posibil să ne eviităm una pe alta.

Şi exact această teză Guillaume însuşi reuşi s-o infiltreze în mintea anchetatorilor atunci cînd a fost convocat la birourile Verfassungsschutzului din Frankfurt.

Interogatoriul ce i s-a luat poate fi rezumat în două fraze: Günther Guillaume, secretar al secţiei Frankfurt Nord al partidului socialist vest-german, a recunoscut că a fost prieten cu familia Sieberg, dar afirmă că nu a cunoscut nimic în ceea ce privește activităţile ce le sînt reproşate. Soţia sa şi numitul au luat copilul lui Sieberg, pentru că nu puteau abandona un băiat de 8 ani ce era în aceeaşi clasă cu al lor.

Sieberg a fost condamnat la 15 luni închisoare, iar soţia sa la 6. Copilul lor care a rămas 1a familia Guillaume, a învăţat şi s-a jucat cu Pierre în tot timpul detenţiei mamei lor.
Pentru Guillaume afacerea s-a terminat fără urmări imediate. Nici un dosar nu a fost întocmit pe numele său, nici o bănuială nu a fost deşteptată autorităţilor. Bunul Willy Wiedermann, şeful său ierarhic, va declara cu naivitate nouă ani mai tîrziu : „Ei bine, nu, mu am bănuit absolut nimic. Cele două familii erau prietene, copii lor mergeau împreună la aceeaşi şcoală. Gestul lui Frau Guillaume ne-a părut dovada elocventă a caracterului lui cinstit, un gest uman[ii].
Dar Günther ştia că a dat dovadă de cea mai palpabilă uşurinţă, căci trecuse peste una din regulile fundamentale cărora agenţii în misiune trebuia să ii se conformeze : să nu se frecventeze unii pe alţii, să nu lase să se bănuiască măcar că ar exista vreo legătură cît de mica între ei. Dar poate ca şi-a aflat salvarea toomai în această călcare a regulei : ofiţerul de poliţie însărcinat cu anchetarea cazului Sieberg gîndise ca orice profesionist în ale spionajului : Sieberg era, desigur, un spion, iar dacă îl frecventaseră pe soţii Guillaume şi Christel şi dacă aceştia din urmă mai şi susţineau sus şi tare că sînt prietenii probabil mai mult ca sigur că nu erau sipioni.
Guillaume trase o învăţătură de minte, fapt pentru cere îşi jură că nu va mai încerca niciodată să aibă un prieten. El şi Christel erau convinşi la capătul aoestor peripeţii izbuonite din senin, că în birourile poliţiei vest-germane nu se află nici un dosar privitor la ei.
Luciu care nu era aşa...

Berlinul de vest, 1956.

În Goethestrasse la nr. 43, la capătul unui lung culoar, la etajul 2, se afla un birou. Pe uşă, o plăcuţă de alamă cu inscripţia următoare : „Asociaţia Juriştilor Liberi".
Uşa da într-o sală de aşteptare unde totul poartă amprenta unui timp inexorabil ; parchetul de stejar scîrţîie înfundat cînd îl calci ; pe pereţi atîrna tablouri decolorate în rame mîncate de cari; în mijloc o masă cu un scaun desperecheat ţine companie unei canapele cu droturile desfundate ce se aliniază ocupînd latura unui perete. La masă îşi face de lucru absorbit în vrafurile de hîrtii şi dosare, un bărbat cu umeri masivi şi pătraţi, îmbrăcat cu un costum cenuşiu ce abia se ţine să nu pleznească de masa enormă de muşchi ce se ghiceşte că-i adăpostită: un militar ce-şi loveşte călcîiele la intrare, fiecărui vizitator. Alura sa contrastează violent cu decorul. Lîngă el un obiect ce face notă discordantă cu restul mobilierului: o combină telefonică nou nouţă, ultimul model produs de Siemens. Plastic, crom şi beculeţe roşii, verzi şi portocalii care nu încetează o clipă să-şi arunce luminile lor fosfores
cente de ochi lipsiţi de viaţă. Adesea bărbatul răspunde la telefon, apasă pe o clapă şi transmite o comunicare după ce mai întîi s-a asigurat că mesajul îi este primit. Un magnetofon compact, cu mai multe benzi magnetice, porneşte şi se opreşte după comenzi ştiute numai de el. Alături terminalul unui computer, cu imprimantă. Din cînd în cînd, ciudatul personaj răspunde cu o voce fără replică : „Regret, dar Herr X e momentan absent. Nu pot să vă spun cînd revine. Sau altfel : „Regret nespus, nu avem pe nimeni cu acest nume în Asociaţia noastră. Trebuie să fie vorba de o greşeală".
După sala de primire, un culoar cu zidurile de o curăţenie îndoielnică, conduce la şase birouri repartizate egal de o parte şi de alta. În capăt, o ultimă uşă, ce se deschide într-o încăpere mult an ai vastă, în întregime ocupată pînă la refuz cu dulapuri de arhivă şi claso»re metalice absolut noi, prevăzute cu închizători speciale. Contrastul este şi aici izbitor : pereţii scorojiţi şi prăfuiţi în comparaţie cu mobilierul de ultimul model.
A.J.L. (Asociaţia Juriştilor Liberi — în germană UF.J.) a fost fondată de cătrc trei avocaţi cunoscuţi din Berlinul occidental. Dar aceşti oameni aşa zişi ai legii nu figurează decît pentru a justifica cu numele instituţia, căci ea nu are cîtuşi de puţin de a face cu baroul şi membrii ei nu poartă nici robă şi nici togă. Departe de a vrea să impresioneze pe cineva şi de a străluci prin vreo pledoarie răsunătoare, ei nu au altă preocupare decît de a se sustrage privirilor indiscrete, muncind cu zel în umbră şi anonimat.
Sînt aici, între aceste ziduri, aproximativ o duzină de oameni, toţi profesionişti în puterea ouvîntului. Au făcut parte, cei mai bătrîni, din Abwehr, spionajul militar al armatei naziste, condus o vreme de amiralul Caraaris. Hitler i-a bănuit nu o dată, de trădare, de complot împotriva sa, în înţelegere cu unii generali ai Wehrmacbtului. Acum s-au pus în slujba autorităţilor militare americane care au recurs la ei, subvenţionîndu-i, în cadrul organizaţiei generalului Gehlen[i].
La 14 noiembrie 1955, ocupantul biroului numărul 3, sună cartierul din anticameră şi îi predă un plic sigilat.
— Imediat, sergent, să duci acest plic lui Stumart! Nu e urgent. Dacă ai altceva mai bun de făcut în această după amiază, eşti liber, poate să aştepte pînă mîine.
Bărbatul îşi lovi călcîiele şi spuse :
— Da, domnule căpitan. I-am promis soţiei că voi veni acasă ceva mai devreme. Dacă îmi permiteţi, îl voi preda mîine la destinaţie.
Căpitanul îşi concedie cu un gest interlocutorul, se ridică, îşi destinse corpul amorţit de şedere la birou şi cu un pas obosit merse la arhivă, deschise un dosar nou pe care-l clasă în ordine alfabetică la sfîrşitul literei „G".
0 etichetă fosforescentă lipită la marginea de sus a dosarului, purta un nume : GUILLAUME Gunther. Dosarul conţinea o singură scrisoare, aceea pe care căpitanul tocmai o predase curierului de serviciu şi era adresată lui Herr Stumm, directorul general al poliţiei din Berlinul de vest. Ea era datată la 14 noiembrie şi purta o semnătură ne lizibilă. O scrisoare scurtă dar precisă :
„Ne-a fost atrasă atenţia de către doi dintre colaboratorii noştri privind pe un fotograf cu numele de Guillaume, Gunther. Toate informaţiile furnizate de către unul dintre aceşti informatori au fost coroborate cu ale celuilalt. Acest individ în vîrsta de 30—35 ani, înscris în partidul social democrat, este bănuit că a depus o activitate de spionaj.
Ceea ce a atras atenţia colaboratorului asupra lui G.G. a constituit-o faptul că era vizibil ocupat la serviciu cu totul altceva decît îi era sarcina. Şeful de serviciu i-a făcut în mai multe rînduri observaţii în această privinţă. A lipsit uneori din ţară pentru, intervale diferite. Unde a fost plecat?.
Afacere de urmărit în continuare. G. G. de supravegheat".
Această scrisoare conţinea un rezumat al informaţiilor ce fuseseră transmise de către informatorii Asociaţiei Juriştilor Liberi.

---

[i] Este vorba de anul 1956.

La direcţia Poliţiei din Berlinul de Vest, funcţionarul care a primit misiva păru dezorientat. Ce însemna această scrisoare ? Nu prea mare lucru, pozitiv/ Conţinea, în orice caz, doar presupuneri, aşa cum oamenii rău intenţionaţi din spirit de răzbunare, lasă să plutească asupra semenilor lor.
Funcţionarul întoarse pe toate feţele misiva, apoi se consultă cu un coleg mai vechi în meserie. Acesta aruncă o privire pe ea şi spuse : „Aceşti zaharisiţi de „jurişti" continuă să ne îmbrobodească cu poveştile lor de adormit copiii. Văd pretutindeni numai spioni ! "
Funcţionarul introduse scrisoarea de la A.J.L, într-iun dosar ce purta menţiunea scrisa cu litere mari : „Afaceri secundare", şi-l închise apoi într-un dulap. Directorul general Stumm nu va citi niciodată scrisoarea.
La 25 noiembrie 1955, căpitanul Juriştilor Liberi a intrat din nou în posesia unor informaţii suplimentare şi a anunţat din nou poliţia veslt-berlineză.

„Referitor : scrisoarea noastră din 14 curent, privitor la suspectul GUILLAUME Gunther

.42

43

.Informaţii suplimentare ne semnalează ca G.G. îşi desfăşoară o activitate presupus subversivă".
O copie a fost clasată de căpitan în dosarul pe care îl deschisese avînd pe copertă numele de Guillaume. La poliţie, adresa s-a întîmplat să cadă în mîinile aceluiaşi funcţionar. „Tot timpul sîntem bombardaţi cu hîrtii inutile. Ca să-şi justifice fondurile în care îşi bagă mîinile pînă la cot". Şi fără să mai se consulte cu cineva, o clasă în dosarul ce zăcea alături de cele 5 000 în arhiva poliţiei.
La scurt interval, mai precis pe data de 27 iulie 1956, căpitanul de la A.J.L. îl alertă din nou pe Herr Stumm : „Fotograful de presă Guillaume Giinther a dispărut. Se bănuieşte că a făcut-o în legătură cu activitatea sa ocultă".
De asită dată, centrala de poliţie aşteptă o săptămînă mai înainte de a lua o decizie. Apoi, pe 3 august consideră că este cel mai cuminte să trimită întreg dosarul directorului general Stumm. Pe pflic nu era nici o menţiune în privinţa urgenţei şi directorul se afla în concediu şi abia la 25 august funcţionarul reprimi dosarul pe care se afla o hîrtie cu menţiunea : „A se cere să se întreprindă cercetări privitor la cauza dispariţiei numitului G.G.". Două zile mai tîrziu, poliţia din Berlinul de vest primi comunicarea. Caruselul hîrtiilor continuă mai departe. Trei zile după aceea poliţia începu examinarea materialelor aflate la dosarul ce începea să se îngroaşe numai cu corespondenţă, cînd apăru o nouă rezoluţie : „De trimis la Juriştii Liberi pentru supliment de ancheftă. Ar fi util să cunoaştem mai bine personalitatea lui G.G. şi de a avea o fotografie a acestuia, inclusiv semnalmentele".
Era prea mult ce se putea cere Juriştilor Liberi. Căpitanul care se ocupase de afacere transmise ce-
rerea informatorilor, dar nu primi nici un răspuns edificator.
La 12 decembrie 3956, direcţia de poliţie ddn Berlinul de vest decise în urma unor trieri a dosarelor restante, să claseze afacerea. Fu adăugată o notă justificativă : „Nu pot fi efectuate investigaţii de ultimă oră în condiţiile actuale". Dosarul G.G. a fos-t uroat în mansarda clădirii, la arhivă, alături de mii de alitele asemănătoare.
Nici biroul federal al poliţei criminale, (BfV), adică poliţia propriu zisă, nici Verfassungsschutzul, adică contram formaţiile nu au mirosit afacerea.
Cînd comandamentul din Giessen a solicitat poliţiei din Bonn dacă ştie ceva despre Gumther şi Christel Guillaume, i sna răspuns că nici un dosar cu acest nume nu există. Abia 18 ani mai tîrziu se va constata greşeala...

Saint Tropez, 1966.

Locul pe care-l ocupa acum Guillaume în ierarhia partidului social-democrat era suficient de important pentru ca şefiii săi adevăraţi să nu facă tot posibilul pentru a evita orice risc. Mai ales după întîmplarea cu soţii Sieberg. Cele două servicii, Bundesnachriehtendienst (Serviciul de informaţii) şi Verfassungsschutz (Contrai n formaţii le) işi aveau ochii şi urechile peste tot. În ciuda tuturor acestora, după mulţi ani de la despărţire, superiorii lui au găsit de cuviinţă că se impune o întrevedere la cel mai înalt eşalon. Se adunaseră multe de spus, idei de confruntat, impresii de schimbat, detalii de pus la punct, mai cu seamă în privinţa transmiterii informaţiilor. Şi pe plan poliţie, se schimbaseră multe.

ˆ

z/i/l¹ £

(Locul ales a fosit Coasita de Abut, răscruce a turismului internaţional, în care nici o întîlnire nu e privită oa ceva anormal. Aici e patria regilor în exil, unde îşi risipesc averile făcute din monea altora, a traficanţilor şi teroriştilor, a poliţiştilor şi escrocilor[1] oe se pierd în mulţimea pestriţă, a prostituatelor şi femeilor întreţinute, într-un cuvînt o lume interlopă! în care singurul lucru ce contează e banul şi luxul ce-l determină.
Pe la jumătatea lui martie 1966, Guillaume primi dispoziţia sacră să meargă pe Coasta de Azur. 0 mwi făcaise pentru recreaţie, dar acum se afla în serviciu comandat. Ctnd a părăsit Frankfurtul, zăpada mai acoperea încă acoperişurile caselor, pomii erau trişti şi goi iar oamenii îşi asaundeau nasurile la adăpostul gulerelor ridicate. O lume cu totul alta ii s-a înfăţişat în clipa în care a descins din trenul ce-l adusese la Saint Rafael. O căldiură plăcută şi boarea indescriptibilă a Mării Mediterane, marea cea mai albastră din lume, boltită de un cer infinit. Aproape că adormise în şezlongul expus la razele soarelui de ne balconul său, cînd simţi o mină pe umăr. îsi reveni brusc, sări în picioare din instinct, în poziţie; de autoapărare. Doar închisese uşa de La intrare cînd. intrase în baie. Cum dracu...
Un bărbat solid se afla în faţa lui, surîzînd cu mîna întinsă pentru a o strînge pe a sa : Tretkow !
— Ei prietene, te crezi în vacanţă. Iar ca să mă întâlneşti tocmai pe mine, nici nu ţi-a trecut prin minte, trebuie să recunoşti. Şi făcu apoi un gest semnificativ cu degetul şi continuă : „Să mergem în mijlocul naturii".
Au mers împreună pe aleile străjuite de pini mediteranieni şi de chiparoşi, ca doi oameni care nu au mai bun de făcut decît să piardă timpul. Se întor-l ceau după tinerele trecătoare, schînibînd aprecieri I măgulitoare privitor la perfecţiunea liniilor supraexpuse, dar îndeosebi a picioarelor. Ochiade jucăuşe dovedeau că nu numai natura era aici darnică...
S-au decis să ia masa fiecare separat şi să nu se întilnească deeît în pădure sau pe plajă, astfel încît să poată depista un eventual urmăritor dacă ar fi fast cazul. Guillaume închirie un automobil Ford şi după amiaza merse de-l luă pe Tretkow de la gazda unde trăsese, un horticultor ce poseda o căsuţă izolată, înconjurată de leandri şi arbuşti ornamentali. Gazda îi fusese recomandată de 10 cunoştinţă făcută în trenul ce-l adusese la Nisa. Tretkow, devenit grădinar la periferia Stuttgartiului, venise sa se perfecţioneze, chipurile, în aclimatizarea plantelor mediteraneene. Purta o salopetă albastră, cu un şorţ gri în faţăi uzat. Pantofii, puţin lăbărţaţi, nu to înşelau asupra ocupaţiei proprietarului lor. Lui Tretkow îi plăcea mult să meargă pe jos. Guillaume se văzu nevoit să-i ţină companie de-a lungul unui drum de ţară ce părea că nu se mai termină. Au părăsit automobilul lîngă un grup de arbori şi au plecat în direcţia colinelor de la Saint Tropez.
Au trecut în revistă diversele posibilităţi de avansare în sînul Partidului socialist, ţinînd seama de factorii posibili de întrevăzut : progresul continuu al socialiştilor la Frankfurt, a cărui municipalitate se afla deja în mîinile S.P.D.-ului, diversele tendinţe în sînul Partidului şi succesul aripei drepte, căreia îi aparţinea de fapt şi Guillaume, precum şi oamenii ce păreau să aibă cele mai multe şanse de viitor.
A doua zi Guillaume şi Tretkow au abordat problema transmisiilor. Contraspionajul vest-garman reperase emisiunile radio a cîtorva agenţi

străini. Bundesamt für Versfassungsschultz constituise un serviciu special de frontieră ce dispunea de aiparate capabile să capteze emisiunile fulger pe unde scurte ce brăzdau întreg teritoriul ţării venind de peste graniţe. Acest serviciu acţiona 24 din 24 ore şi parvenise să detecteze emisiunile, fără a fi însă în măsură să le descifreze. Nu mai era un mister că aveau de a face cu texte condensate după un cod ce se modifica în permanenţă. Prin urmare se recomanda prudenţă totală.

Şefii lui Guillaume decis es eră să se renunţe total la aceste emisiuni, rezumîndu-se doar la folosirea lor pentru a indica „cutiile poştale moarte" pe care le hotărau. De asemenea, s~a revenit la sistemul curierilor, constînd în special din salariaţi la vagoanele de dormit, şoferi de camioane şi tot felul de voiajori care îşi iăsau mesajele transmise la adresele indicate.

Guillaume era bucuros, căci nu-i plăcea cîtuşi de puţin căutarea „cutiilor de scrisori moarte" şi nici obligaţia de a duce mesajele la ore fixe şi de a petrece de fiecare dată clipe de tensiune ori de cî-te ori zărea o siluetă necunoscută îndărătul unui tufiş sau un pierde vară în cale afară de curios. Preferii emisiunile radio scurte, făcute din automobilul său pe şosea, în plin cîmp.

Odată o luase pe Christel cu el : o maşină a poliţiei ce venea din urma sa, a încetinit la vederea vehiculului ce părea abandonat. Zărind capetele perechii, poliţiştii au apăsat din nou pe accelerator, Spunîndu-şi că îndrăgostiţii făceau economie la tenii pentru o cameră de hotel...

Primejdia care-l înconjura pe Guillaume, atunci cînd se folosea de postul său de emisie, avea ceva abstract în ea, impalpabil ca şi emisia însăşi. Spre deosebire, vizitele la „cutiile oarbe" îl îngrozeau nespus, mai ales de cînd Sieberg fusese surprins într-o asemenea ocazie.
Tretkow simţi de îndată reticenţa din partea interlocutorului său şi nu mai insistă vorbimdu-i de noile dispoziţii ale superiorilor săi. în ipoteza nefericită că ar fi fost prins şi condamnat, salariul urma să-i fie dublat pe timpul detenţiei şi conta tot dubiu ca timp pentru anii de vechime necesari pensionării. Şefii apreciau că de altfel nici un agent nu stătuse închis mai mult de un an în închisorile din R. F. Germania înainte de a face obiectul unui schimb disoreit la una din,frontiere sau prin intermediul unei ţări neutre. Riscurile păreau deci minime, incomparabile cu tapajul jurnalistic şi al presei în general. Era o problemă de intimidare, îl încuraja Tretkow.
Apoi tăcură îndelung, fiecare cu gândurile sale. Guillauime pusese ochii pe o picoliţă într-un bistrou din Sainte-Maxime, o tînără provocatoare şi fără prejudecăţi, dispusă să se distreze în afara orelor de program. Era şi ea turistă, dar cu mijloace mai modeste.
— După ce terminăm treaba, îi spuse el lui Tretkow, am de gind ca o săptămînă să-mi fac de cap, nu de alta, dar cine ştie ce ne poate aştepta mîine...
În acest timp, prietenul său pe jumătate lungit pe nisip privea în direcţia mării, făcînd să cearnă printre degete grăunţele fine de nisip.
— Viaţa se scurge ca acest nisip. Pentru unii aceste fire se transformă în rubine iar pentru alţii în otravă, în timp ce perrtru o parte rămîn pe mai departe simplu nisip. Dar moartea este aceeaşi pentru toţi. Eu aş

dori să mor aici ; pentru că aici e posibil ca, faţă în faţă cu moartea, să fii în sfîrşit tu însuţi".

Atunci Tretkow nu ştia că ultima dorinţă îi va fi îndeplinită...Frankfurt 1968—1369.

„Domniilor, vă anunţ că trebuie să vă părăsesc".

Guillaume arborase o mină tristă, un aer vinovat. De complezenţă. Ceilalţi membri ai biroului S.P.D. îl priveau cu stupoare, nu aflaseră încă.

— Ce înseamnă aceasta, Julio, vrei să ne părăseşti ? Nu cumva intenţionezi să treci la **Creşti**ni-Democraţi?

— Dumnezeule din cer ! Cum să fac aşa ceva. Şi tocmai eu. Nu ! Doresc să spun că trebuie să mă mut şi că nu voi mai fi membru în secţia vcastră.

— Şi unde te duci ? Ce toană ţi-a venit ? De ce îţi schimbi domiciliul ?

— Intenţionez să mă instalez la Singliogen.

— Dar şedeai de zece ori mai bine în centrul oraşului. Aveai doar, din cîte ştim, un apartament excelent.

— Nu e o toană, credeţi-mă, m-am gîndit îndelung, eu şi soţia mea, Christel. E vorba de copilul meu, în apartament simte că se înnăbuşe. Da Singlingen voi a.vea o căsuţă mică, noi singuri, cu o grădină împrejur. Christel îşi doreşte nespus de mult să cultive flori, aşa cum fă-jea pînă să se mărite.

— Călătoriile în sudul Franţei te-au molipsit, Julio, i-a spus un coleg, în rîsetele unanime ale celorlalţi.

Guillauino nu înceta să vorbească despre plăcerea de a sădi flori, de cuceririle sale la Saint Tropez, de soare, de Medilterana şi iar despre femei tinere.

— Nu voi ajunge să plantez mimoze, dar garoafe şi crizanteme, categoric. în ghivece mari. Cînd voi fi instalat, am să vă invit pe toţi la mine să bem un Bernod, în locuinţa mea de ţairă !

În realitate Guillaume regreta din adîncul sufletului .apartamentul său confortabil din centrul oraşului, în apropiere de gară unde totul era la îndemînă. Dar era convins de un lucru: secţia Frankfurt-Nord al Partidului era reprezentată în Bundestag de Hans Matthofers, un inginer cu funcţie de răspundere la I.G. Metall. Acesta nu-l simpatiza cîituşi de puţin pe Guillaume şi în plus, nu avea nici o şansă, aşa cum o dovediseră alegerile din 19 septembrie 1965 să promoveze. în districtul Frankfurt-Sud, alesul socialist cu mari perspective, era Georg Leber, un militant perseverent şi fidel. Guillaume era sigur că se va înţelege cu el, temperamentele lor avînd numeroase puncte comune. Campania electorală condusă de un oarecare Friedrich Klein, nu-l satisfăouse pe Leber. La Singlingen, un cartier mărginaş din sud-vestul Frankfurtului, Guillaume a fost primit cu multă simpatie şi căldură la sediul Partidului, găsind un post de seoretar. E drept, că a fost foarte mult ajutat de căftre cei doi prieteni de la municipalitatea Frankfurtului, Erhard Weck şi Walter Moeller. La 1 septembrie 1967, a luat locul lui Friedrich Klein, ocupîndu-se de pregătirea alegerilor.

Cu prilejul unei excursii colective, Guillaume făcu cunoştinţă cu Willy Brand-t, primarul Berlinului de vest, devenit Preşedintele Partidului. Brandt fu plăcut impresionat de Guillaume, primul lor contact fiind cordial.

Guillaume îşi începu pregătirea ascensiunii sale sociale. Un vînt de schimbare bătea în R.F. Germania. Kiesenger, cancelarul nu se bucura de popularitatea predecesorilor săi la putere, Konrad Adenâuer şi Ludwig Erhart, Fusese constrîns să primească participarea socialiştilor la guvern şi opinia publică era din ce în ce mai favorabilă acestora din urmă./Guillaume sesizase că vor avea loc mari prefaceri şi se girtdea cum să le folosească mai bine în interesul său personal. Visa la un post în cabinctul ministerial de la Bonn. Dar îşi dădea perfect de bine seama că avea lacune serioase în ceea ce priveşte pregătirea sa. În discuţiile ce se încheagau cu prilejul festinurilor, în cercuri restrînse la o cafea sau un coniac, nu putea face faţă anumitor genuri de conversaţie. Lteratura, pictura, mişcările artistice, nimic din toate acestea. Avea tendinţa să rîdâ de Picasso, gîndind că suprarealismul este ceva izvorît din magie, că pictura abstractă nu este decît o formă de manifestare a unei dereglări psihice. Romanele il plictiseau, poezia îi apărea ca un exerciţiu absurd, singură muzica îi era suportabilă şi chiar relativ agreabilă dacă era populară.
Cu aceiaşi sîrguinţă şi perseverenţă ce caracterizau fondul caracterului său, Guillaume şi-a propus să se cultive. A cumpărat cărţi, frecventa o bibliotecă, îşi petrecea după amiezile în sălile de expoziţii, iar seara o lua pe Christel şi nu era piesă de teatru pe care să n-o fi văzut. Memoria nu-i slăbise şi reţinea aproape tot ce citea şi viziona, uimindu-şi cunoscuţii cu precizia relatărilor. Din nefericire, în secţia Frankfurt-Sud nu avea prea des ocazia să-şi pună în valoare noile sale cunoştinţe. Biroul districtului era compus din puţini intelectuali, în fond mai ales sindicalişti şi funcţionari de rang modest. Se întreba dacă la Bonn societatea nu era oarecum diferită. În orice caz, trebuia să se pregătească. Punînd în faţă râul, îşi spunea el, reuniu nile mondene ale şefilor de cabinet, rivalizau în bu nele maniere şi spirit, femeile decoltate răspîndeau valuri de parfum parizian, iar oamenii politici scînteiau prin fraze cu citate din clasici şi diplomaţi ce-
Era ceva comic în întreaga mentalitate a lui Guillaume, care se neliniştea de viitorul său nu din punct de vedere profesional, şi de ce n-am spune al spionului, ci îşi făcea probleme de cum se va comporta la petreceri. Nu avea pe nimeni cu care să schimbe o impresie, să poată cere un sfat. Soţia sa nefiind în măsură se rezuma în a-l susţine şi încuraja. Dar, simţea că nu este suficient.

în afară de membrii secţiei sale şi de secretare cărora le dicta scrisorile şi rapoartele, oamenii pe care îi prefera să-i frecventeze erau doi membri socialişti ai oraşului Frankfurt, Gerhard Week devenit şef al grupului S.P.D. şi Walter Moeller, ce aspira la postul de primar. Pe primul îl întîlnise la secţia Frankfurt-Nord şi făcuse cunoştinţă cu cel de al doi-lea forţîndu-i practic uşa sub pretextul de a-i cere cotizaţia de Partid. Devenise prieten cu ambii, făcîndu-le numeroase servicii, în mod spontan, şi cu cea mai mare amabilitate.

— Eşti foarte modest, dragă domnule Gunthsr, i-a spus într-o zi Walter Moeller. Eşti de departe unul dinţa re cele mai bune cadre ale Partidului : cunoşti foarte multe lucruri, mai ales în ceea ce priveşte sindicatele şi relaţiile cu U.C.D., eşti foarte diplomat şi prudent, dar în acelaşi timp energic şi hotărît. Ar fi trebuit de mult să iii chemat la Bonn, pentru a-i ajuta pe unii dintre miniştrii noştri. Gîndeşte-te ! De douăzeci de ani de cînd sînt la putere, creştin-democraţii au împînzit întreaga

administraţie cu oamenii lor. Miniştrii noştri nu au experienţă şi nu pe cine să se sprijine.

— Vă mulţumesc, domnule Moeller. Nu dorinţa este ceea ce îmi lipseşte, dar vă rog să mă credeţi, că nu doresc să se spună că sînt un carierist. Dai-ă muncesc bine, vreau s-o spună altcineva. Iar daca se va aprecia că devotamentul şi capacitatea mea
sînt în măsură să se determine avansarea mea, atunci eei mai îndreptăţiţi s-o facă vor fi şefii met.

— Ei bine, Giinther, cu prima ocazie ce se va ivi, îţi promit că voi vorbi despre tine, încheie discuţia Moeller.

La sfîrşitul anului 1967, postul de şef de administraţie al P.S.D. de la primăria din Frankfurt a devenit vacant. Weck şi Moeller l-au împins pe Giinther să se prezinte drept candidat. După ce s-a făcut de circumstanţă, că ezită, spunînd că se simte prea puţin sigur de capacitatea sa de a îndeplini o muncă administrativă la un nivel aşa de ridicat, Guillaume a sfîrşit prin a prezenta o cerere şi la începutul lui 1963 a devenit şeful secretariatului socialist al celui mai important oraş din R.F. Germania. Salariul său, care fusese de 2 000 DM pe lună ca secretar al secţiei Frankfurt-Sud, s-a majorat la 2 400 DM. Două luni mai tîrziu, cu prilejul, alegerilor municipale parţiale, Gunther, de astă dată, se prezenta el însuşi în faţa alegătorilor din propriul său cartier : era un exerciţiu vital pentru campania electorală ce se pregătea, cea în care trebuia să asigure realegerea lui Georg Leber.

Guillaume avea acum experienţa adunărilor publice, a întrebărilor pe care publicul le pune candidaţilor săi sau a interpelărlor din partea adversarilor aşa cum i se întîmplase odată lui Kiesinger.

Guillaume nu-şi pierdea calmul, şi pe tonul cel mai liniştit posibil, dădea replica fără drept de răspuns, ce stîrnea aplauze unanime. Devenise un profesionist versat al adunărilor de alegeri.

(

Nu ezita să meargă din poartă în poartă, făcînd astfel ounoştiinţă direct cu alegătorii lui Leber. Dispunea de un stoc de sloganuri politice, de promi-
skuni facile şi credibile, de asigurări ce mergeau la inima oamenilor : „Vai, dar ce locuinţă inconfortabilă aveţi! Am să mă ocup personal de aceasta, vă rog să completaţi un formular. Eu lucrez la primă/ rie şi după alegeri contaţi pe mine !"

Citise undeva că într-un mod oarecum asemănă^ tor procedaseră şi candidaţii britanici la alegeri: ei mergeau din casă în casă, strîngeau mîna oamenilor, îi arătau faţa şi le dădeau promisiuni fără a fi zgîrciţi. Dar cînd i se răspundea : „Ah, dar să ştiţi, că i eu votez cu celălalt partid !", britanicii nu insistau niciodată, văzîndu-şi de drum, respeetînd opinia fiecăruia. Guillaume, spre deosebire de ei, se interesa / de motivul ce-i determina şi încerca să-i convingă să adere la P.S.D.

A fost ales cu uşurinţă şi a devenit reprezentantul poporului, în acelaşi timp cînd transmitea informaţii valoroase, şefilor săi. în afară de salariul plătit din caseria Partidului, mai primea 25t) DM în calitate de consilier municipal.

Devenise de acuma principalul agent electoral al lui Georg Leber, consilier municipal ales al oraşului Frankfurt, şef administrativ al PSD la primăria din acest oraş. Se bucura de o mare stimă din partea colegilor săi şi a şefilor socialişti. Păstrase în continuare faţă de primii, comportamentul ce l adoptase încă de la începutul carierei sale : modest, devotat, muncitor. Imaginea nu şi-o schimbase. în ciuda anilor ce se scurseseră. Adversarul său, din partidul Creştin-Democrat, Heinrich Schubert, va spune despre el mai tîrziu : „Se putea aricind discută cu el, schimba opinii fără ca să te cerţi". În adunările generale, cînd discuţiile se încingeau, amenințând să degenereze în aprige certuri, Guillaume intervenea cu tact pentru a calma spiritele, reuşind fără greş.
Din tind în cînd ii scăpa fără să vrea cîte o expresie grosolană, obicei din viaţa de mahala de altă dată. Copilăria petrecută într-un mediu social sordid, se făcea simţită, spărgind carapacea fragilă a unei educaţii făcute în pripă, pe apucate, trădîndu-i obârşia.
Leber, care era un om simplu şi drept, nu era şocat de aceste ieşiri spontane. Le aprecia, spunînd că sînt sincere şi jaracteristice, după el, unui proletar.
Cînd a început campania electorală, Guillaume era în relaţii cordiale cu candidatul pe care îl ocrotea. Nu şi-a precupeţit nici-un efort, parcurgînd circumscripţia casă cu casă, apartament cu apartament, zi după zi, totul du,pă un plan detaliat, ţinînd seama de problemele locuitorilor, de dorinţele fiecăruia. L-a sfătuit pe Leber să fie receptiv la cererile alegătorilor şi să se întîlnească cu ei. împreună au mers din poartă în poartă, ca voiajorii de articole cosmetice sau asigurări.
Rezultatul a fost nesperat. Leber a obţinut cu aproape 6 000 voturi mai mult decît în precedenta sa alegere. Concret, a obţinut 68 393 voturi, demonstrînd că Guillaume s-a achitat strălucit în campania electorală.

Bonn, 1969—1971.

La 19 septembrie 1969, Guillaume va înregistra în mod indirect unul dintre marile sale succese : Willy Brand a fost însărcinat să formeze guvernul R.F. Germaniei.

După instalarea la Cancelarie a primului ministru, o veritabilă panică s-a răspîndit fulgerător în întreg palatul Scaumburg. Marea majoritate a funcţionari-lor aparţineau UCD-ului. Brandt şi-a exprimat imediat dorinţa fermă de a înlocui într-o prima etapă pe cei ce ocupau funcţiile principale, pentru a avea oameni de încredere. Problema se punea în mod cu totul special în cazul Cancelariei unde teama de sabotaj era mai prezentă ca oriunde şi mai ales datorită faptului că funcţionarii erau mai specializaţi, şi prin urmare mai puţin marcaţi politic, problema schimbărilor fiind mai puţin acută.

Georg Leber a fost numit ministrul Apărării. Brand i-a acordat acest minister întrucît Leber aparţinea aripei drepte a Partidului, fapt care convenea de minune militarilor. Fiind vorba de un post foarte specializat, din prudenţă Leber s-a înconjurat numai de militari, derhonstrîndu-şi ignoranţa sa în materie. Pentru Guillaume, ca spion, un post în preajma lui Leber constituia o sursă nesperată de informaţii. Dar Leber, foarte franc, i-a explicat că dată fiind problema calificării care se cere, îi va încredinţa o altă funcţie.

Willy Brand oferise unul dintre principalele posturi cheie dan cadrul Cancelariei, acela unde urma să se elaboreze ansamblul politicii economice şi financiare a guvernului socialist, doctorului Herbert Ehrenberg, un foarte bun prieten al lui Leber.

Ehrenlberg avea mare nevoie de adjuncţi calificaţi, care să posede o cunoaştere a activităţilor sindicale. Cum era şi normal, Leber l-a recomandat pe Guillaume.

„Acesta, a spus Leber lui Ehrenberg, eslte un om inteligent vioi, prietenos şi demn de încredere".

— Dar îl cunosc foarte bine, a spus Ehrenberg. Am locuit doar în acelaşi cartier la Frankfurt. Am votat pentru el cu prilejul unor alegeri : a venit la mine acasă să mă lămurească !

Ehrenberg a fos-t de acord cu candidatura lui Guillaume. Dar nu se intră în Cancelaria Republicii Federale a Germaniei ca într-o moară : trebuiau îndeplini/te o serie de formalităţi.

Ehreraberg l-a invitat pe Guillaume la Bonn şi l-a prezentat lui Horst Ehmke, pe care Brandt tocmai îl numise ca ministru al personalului Cancelariei. Era un post dificil din toate punctele de vedere : Ehmke avea ca sarcină să schimbe anturajul Cancelarului de toate elementele UCD în care noii veniţi vedeau inamici potenţiali. Trebuia recrutat un personal nou, devotat din punct de vedere politic, P.S.D-ului, dar şi sub aspect profesional calificat şi în plus să se asigure că nici unul dintre cei angajaţi nu prezentau vreo primejdie pentru Securitatea Statului.

Ehrenberg i-a cerut deci lui Ehmke autorizaţia de a-l angaja pe Günther Guillaume în calitate de „consilier adjunct, însărcinat cu relaţiile cu sindicatele şi asociaţiile patronale".

— „De acord" şi-a dat consimţămîntul Ehmke, mă voi ocupa personal de problemă !

— Vă rog s-o faceţi ctt mai repede, adăugă Ehrenberg. Aş dori să-şi înceapă serviciul la 1 ianuarie.

Postul de Hilfsreferent solicitat de Ehrenberg pentru Guillaume corespundea pe plan pur administrativ aceluia de „funcţionar categoria

Il-a BAT, ce începea cu un salariu de 2650. DM. El comporta, pentru cei care îl ocupa, dreptul de a manipula documente „secrete".

în R. F. Germania, documentele care circulă în cadrul guvernului şi administraţiei sînt clasate în patru categorii şi poartă ştampilele următoare : „Confidenţial", „Secret", „Strict secret" şi „Cosmic" ; ultimele se referă în special ia informaţii de ordin militar şi mai ales la cele aparţinînd forţelor NATO.

Pentru a avea dreptul la manipularea documente-l lor „secrete", solicitantul trebuia să treacă prin ciurul serviciilor de securitate. La 13 noiembrie Guillaume a primit deci la Frankfurt un chestionar şi un formular destinat serviciilor de securitate, pe care i se cerea să-l completeze de urgenţă.

Din acel moment începu pentru Guillaume o perioadă în care angoasa nu l-a mai slăbit. La vederea chestionarului s-a prăbuşit pe fotoliul său şi i-a întins hârtia lui Christel fără să scoată un cuvînt. Chestionarul număra 16 pagini şi formularul aproape tot atîtea. I se cerea să răspundă, printre multe altele, dacă avea datorii, care era mărimea lor, modul de achitare, destinaţia împrumuturilor. I se mai solicita să menţioneze deplasările făcute în străinătate, numele şi adresele persoanelor vizitate, motivul călătoriilor etc. etc. Mai era întrebat dacă era înscris în organizaţii secrete ostile constituţiei, asociaţii, partide politice ; se vroia să se ştie dacă avusese oondamnări, îşi satisfăcuse serviciul militar sau servise în poliţie. Dacă avea rude unde locuiau, numele şi adresele, gradul de rudenie. Printre altele, Guillaume trebuia să numească trei persoane care îl ounoşteau bine şi care să poată oferi relaţii despre el.

Biroul personal al Cancelariei făcuse efort şi îi trimisese chestionarul a doua zi după vizita făcută de Ehrenberg lui Ehmke. Dar omiseseră să-i ceară, aşa cum era regula, un „curioulm vitaie". Oricum, chestionarul îl înspăimîntase enorm pe Guillaume. Era sigur că nici poliţia şi nici contraspionajul nu se aflau în posesia unui dosar în ceea ce-l priveşte.. Dar cine putea şti ? îşi spunea Guillaume. Şi afacerea Sieberg ? Cine ar fi putut garanta că un agent îmi prevăzător nu lăsase undeva o nota în care Îşi menţionase bănuielile ?

Aşa cum procedase la sosirea sa la Frankfurt, Guillaume lăsă să treneze angajarea la Cancelarie, sperînd că vor uiita să-i mai ceară ¿aceste hlrtii. Dar un funcţionar de la biroul Lui Ehmke pe care-l desemnase Ehrenberg, i-a dat telefon la primăria din Frankfurt şi l-a întrebait pentru ce nsu a trimis pînă acuma chestionarul.

— Vi-I voi trimite, vă promit, se scuză Guillaume. Am atâtea de făcut aici, după victoria electorală şi înainte de transfer. Mîine, fără greş, am să-l expediez.

Trebuia să se conformeze, nu mai avea nici o portiţă de scăpare. Gîndea că s-a vîrît singur în gura lupului... Dar abia la 29 noiembrie biroul de personal al lui Ehmke a primit răspunsul lui Guillaume, pe care l-a uitat într-un vraf de hîrtii.

La 4 decembrie, aceslt birou a primit o scrisoare din partea lui Ehrenberg prin care se solicita stadiul lucrării-, dat fiind că Guillaume trebuia să-şi ia postul în primire la 1 ianuarie.

Ehmke a răspuns pe data de 10, într-un mod evaziv. Îşi motiva întîrzierea prin faptul că Guillaume nu oferise toate justificările cerute. Trebuia să dovedească, printre altele, că fusese funcţionar ales în Partid.

În realitate, în ziua de 4, Ehmke îşi admonestase subordonaţii şi le ordonase să scrie organelor Securităţii Statului. Trei scrisori identice au fost trimise concomitent Biroului de Securtate al Poliţiei Federale criminale din Bonn, Biroului de legătură din Bonn al Serviciului de Informaţi şi respectiv Biroului de apărare a Constituţiei din Köln. Fieoare scrisoare avea anexate fişele de informaţii aparţinînd lui Günther şi Christel Guillaume completate de
către aceştia. Fiecare dintre aceste trei servicii erau rugate să verifice aceste răspunsuri în propriile fişiere şi să răspundă în cel mai scurt timp posibil, indicînd dacă există îndoieli sub aspectul securităţii angajării lui Günther Guillaume la Cancelarie. Fiecare plic avea timbrul „Foarte urgent" şi ştampila de „Important".
Dintre cele trei Servicii de Securitate, Biroul pentru Apărarea Constituţiei a răspuns primul. La 10 decembrie, acesta a telefonat biroului lui Ehmke comunicând că nu există nici un dosar în ceea ce-l priveşte atît pe Guillaume şi nici pe soţia acestuia.
Dar cea mai mare bătaie de cap a venit din partea Poliţiei federale criminale. „Nu avem nimic referitor la Guillaume, dar, pentru a fi siguri, am expediat trei telegrame oerînd informaţii poliţiilor din Frankfurt, Wiesbaden şi Berlin."
Funcţionarii de la Biroul de personal al Cancelariei au sesizat unele neconcordanţe în privinţa datelor completate de Guillaume. Pe de altă parte, poliţia din Berlin a înaintat o copie după dosarul din 1956, în care se menţiona că Günther Guillaume, născut în 1925, de profesie fotograf, era bănuit de spionaj.
În fine, „Bundesnachrichteindienst," care nu dispunea de materiale la Bonn, a solicitat informaţii de la sediul său din Pullach, în apropiere de München. La 16 decembrie 1969, lui Ehmke i-a parvenit următoarea telegramă : „Conform unor informaţii din aprilie 1954, ce nu pot fi verificate, Günther Guillaume, născut la 1 februarie 1927 la Berlin, a efectuat mai multe călătorii în afara graniţelor pentru a stabili contacte în favoarea unei puteri străine".
Astfel, Ehmke avea în faţa ochilor itrei documente care îi atrăgeau atenţia asupra faptului că Günther Guillaume, zis Julio, putea fi un agent secret. Şi totuşi, peste o lună, Günther trebuia să lucreze sub acelaşi acoperiş cu Cancelarul federal!
Ehmke nu ştia ce să creadă, dar mai ales ce hotărîre să ia. În timp ce examina nedumerit hîrtiile ce începuseră să se adune în dosarul lui Guillauine, primeşte o scrisoare din parte lui Georg Leber, care avea impresia că Ehmke îi făcea greutăţi protejatului său : „Dragă Ehmke, ştiu că Günther Guillaume a candidat pentru un post la Cancelarie. îl cunosc pe Günther de foarte multă vreme, de cînd lucram împreună la Frankfurt. Şi-a îndeplinit întotdeauna sarcinile cu sîrguinţă şi inteligenţă. Cum l-am apreciat personal în mod deosebit, pot să garantez de fidelitatea şi responsabilitatea pe care o manifestă fără ştirbire, ca şi de ataşamentul faţă de libertăţile democraţiei. Mi-a arătat cu Drileiul a numeroase situaţii dificile, o încredere fără marpîni. Cu prietenie, al dumneavoastră, Georp Leber"
Ehmke se hotărî să termine. îl convocă pe Guillaume la Bonn pentru o întrevedere pe care el o considera a fi decisivă. în acelaş timp îl

însărcina pe Schlichter, colaboratorul său direct, să ceară Werfassungssohutzului o anchetă urgentă.
Convocarea transmisă de Ehmke la început nu l-a neliniştit cîtuşi de puţin pe Guillaume. Din contră, pe măsură ce timpul se scurgea şi nu obţinea nici un răspuns la cererea de angajare la Cancelarie, temerile sale sporeau. Ehrenberg doar se arătase grăbit : dacă afacerea trena, era mai mult ca sigur că se împotmolise undeva. Faptul că ministrul însusi vroia să-l vadă, dovedea că obstacolele fuseseră surmontate şi că el Guillaume va merge să-şi ocuipe locul într-un birou la Schauenburg. Era de acuma mai destins şi plin de optimism atunci cînd s-a urcat în automobil pentru a merge la Bonn. Odată ajuns ia faţa locului, vom vedea, îşi spuse el plin de speranţe.

Nu a trebuit să aştepte mult. întrevederea a avut loc la 7 ianuarie 1970. Ehmke nu era singur. Schlichter şi Ehrenburg îl secondau, spre surpriza lui Guillaume. „Pentru ce acest trio ?" s-a întrebat el, zărindu-i în momentul sînd a fost introdus în biroul ministrului. „Ai zios că sînt judecători". Ehmke avea un dosar în faţa lui şi domnea o atmosferă oarecum apăsătoare.

Ehmke deschise dosarul.

— Iată, avem aici o adresă prin care ni se face cunoscut că sînteţi acuzat că aţi lucrat pentru servicile secrete ale unei ţări europene. Vrem să ştiim totul. Ce aveţi de spus ?

Guillaume avu o clipă sentimentul că totul se scufundă în jurul lui. De îndată ce zărise pe aceste trei personaje care-l scrutau cu privirea în timp ce traversase camera, presimţise un atac. Avu totuşi prezenţă de spirit şi îşi recapătă rapid cumpătul.

Cu un gest calm de om trecut prin multe, îşi scoase ochelarii, începu să-i şteargă tacticos cu batista, îşi roti privirea către feţele aţintite spre el şi izbucni în rîs :

— Eu?!, eu Günther Guillaume un muncitor? Este culmea. Ceva mai năstruşnic nici că se putea ! Fantastic ! Ce aiu mai inventat. E clar că este vorba de o insinuare perfidă a celor de extrema stingă...

— Nu, este ceva mult mai serios.

— Dar... în definitiv făceţi-mă să înţeleg. Unde ? Cînd ?

Ehmke îi oferi cîteva detalii.

-— Foarte bine, răspunse Guillaume. Vă rog să socotiţi şi dumneavoastră. Perioada la care vă referiţi, sau mai bine zis pretinde ca am fost spion ¿cel informator, coincide aproape cu copilăria. Eram doar un băieţandru. Să fim serioşi, credeţi că uin •ucenic tipograf poate fi în acelaşi timp şi spion ? Aşa arată spionii ?

Guillaume făcu apel la toate resursele sale de persuasiune, la profundele şi secretele capacitqţi ale farmecului său personal. Fără îndoială, că nu poseda metodele de a hipnotiza, dar privirea sa lipsită de ochelari, faţa destinsă pe care se citea dorinţa de viaţă, oferea imaginea unui om prietenos, şi sincer, care nu are nimic de ascuns. Guillaume exercitase nu odată farmecul său personal pe cei din jurul său, cu rezultate surprinzătoare. Ştia că se putea baza pe acest dar pe care i-l oferise natura. Guillaume se putea preface simpatic şi om în care te poţi încrede.

După o oră, Guillaume părăsi biroul lui Ehmke, liniştit. Şi după ce s-au mai consultat împreună, cei trei examinatori ai spionului au ajuns la părerea unanimă că Guillaume nu prezintă nici o pi-oblemă.

La 26 ianuarie, „Verfassungsschutz" a înaintat lui Ehmke rezultatul cercetărilor sale : „Nu avem cunoştiinţă de nici un fapt care să interzică lui Gunther Guillaume accesul la documente secrete. Nu am găsit nimic referitor la pretinsele activităţi de spionaj în care ar fi fost amestecat acesta".

— Sînt drăguţi, nu ? spuse Ehmke. Nu au găsit nimic şi nu au ce să ne comunice. Dar, nu au omis să lase o urmă scrisă despre o pretinsă apartenenţă la unele servicii secrete. Nu de altceva, dar dacă se înitîmplă ceva, eu voi fi răspunzător şi mai tîrziu şi dumneata, Herr Schlichter !

Reîntors la Frankfurt în aceeaşi seară, Guillaume s-ă destăinuit lui Christel. Era pradă unor sentimente contradictorii. Acuzaţia ce îi fusese adusă
provenea în mod incontestabil din partea unuia dintre serviciile Securităţii Statului. Exista deci un dosar, pe care Ehmke l-a pus la păstrare într-un fichet, anexîndu-i un £ourt referat ce-l disculpa pe Guilîaume după interogatoriul efectuat de Ehmk£, Schlichter şi Ehrenberg la 7 ianuarie 1970. Dar dosarul nu fusese distrus. Şi la cea mai mică segizare sau neregulă putea fi scos şi pus pe tapet.
Iuı Guilîaume îi era frică. Se întreba dacă, după ce cererea sa de serviciu la Cancelarie fusese transmisă serviciilor de Securitate, nu fusese pus sub observaţia directă şi discretă a acestora. O întrebă pe Christel dacă ea nu observase ceva, dacă era urmărita, Cît îl priveşte pe el, nu putea pune mîna în foc, îi spuse Guilîaume. Cei doi hotărîră ca în continuare să fie cu ochii în patru.
într-o dimineaţă, în loc de a se duce fiecare la biroul lor, au efectuat o verificare eficace pe care o deprinse seră cindva.
Nonşalantă, Christel mergea pe străzi, oprindu-se adeseori în faţa vitrinelor, intrînd în unele cu îmbrăcăminte de damă, pe scurt hoinărind. Itinerarul fusese convenit dinainte cu Guillaumie şi acesta o urmărea de la distanţă, încercînd să repereze în mulţimea străzii un eventual urmăritor sau urmăritoare. După amiază, a fost rîndul lui Christel să-l urmeze pe Guilîaume în acelaş mod. Părerea lor a fost că nu era vorba de nici o filatură.
Guilîaume a făcut un raport detaliat şefilor săi pe care l-a introdus într-un amlbalaj de plastic, depunîndu-l îndărătul bazinului nr. 3 de la WC-uI pentru bărbaţi al hotelului Intercontinental din Frankfurt.
Guilîaume simţea o mare satisfacţia de a fi putut convinge pe ministrul Ehmke şi pe ceilalţi doi participanţi la interogatoriul său, despre nevinovăţia sa.
Totodată îşi spunea că trebuie să se păzească de a nu se lăsa copleşit de vanitate. Ştia că trebuie să-şi dubleze prudenţa, că în noua situaţie, datorită serviciului ce i se încredinţase, primejdia care îl ameninţa sporise ameţitor de mult. Ca orice funcţionar de rang înalt, va deveni imediat ţinta unor capcane oe i se vor întinde, geloziei, bănuielilor adevărate sau imaginare. Mai ştia că şi informaţiile pe care le va transmite depindeau de modul său de comportare. Cunoştea Frankfurtul ca pe buzunarele sale şi putea găsi nenumărate cutii oarbe de scrisori sigure. De fapt, se folosea de acestea doar foarte rar. De acum încolo,

vrînd-nevrînd le va folosi mai des şi în Bonn, oraş pe care nu-l cunoştea cîtuşi de puţin.
În ciuda tuturor acestor frămîrvtări lăuntrice, Guillaume simţea o mare buourie la gîndul de a fi devenit un funcţionar de rang înalt, 8ucurîndu-se de puteri incomparabil mai mari decît colegii săi actuali. Cancelaria se afla în centrul tuturor deciziilor. Iar o voce parcă-i spunea neîncetat: dublează-ţi prudenţa ! Aplică cu stricteţă regulile de securitate ! Nu te lăsa îmbătat de succes ! Nu-ţi schimba caracterul !
La 15 ianuarie 1970 şi-a prezentat în scris demisia / din postu-riLe sale administrative secretariatului secţiei Frankfurt-Sud şi primăria oraşului. Dar nu a renunţat pe moment la mandatul de consilier municipal : îl considera ca un atu posibil pentru o eventuală ascensiune politică.
La 28 ianuarie a plecat dis-de-dimineaţă la Bonn. Pe autostradă era o ceaţă groaznică şi a evitat cîteva accidente în ultimul moment. în automobil era cald şi plăcut şi din aparatul de radio se revărsa o muzică superbă. Gîndul la reuşita sa îi dădea o stare de euforie extraordinară, o adevărată beţie.
Gîndul la escapadele pe Coasta de Azur, cu nordicele, lipsite de complexe îl făcea să fie neatent la şofat.
După ce a semnat contractul de angajare la administraţia centrală a Statului, a fost condus să-şi ia în primire biroul ce i se rezervase. Se scurseseră 14 ani de aşteptare neîntreruptă, acum nu mai avea răbdare nici o clipă. Era ca un copil, dar nu vroia să arate.
Biroul se afla dispus în aripa de nord a palatului Schaumburg, la primul etaj şi fereastra sa dădea spre parkingul rezervat demnitarilor şi spre un parc dominat de ulmi aşa de înalţi încît depăşeau acoperişul palatului. Ehrenberg lucra în imediata apropiere, separat de Guillaume doar de biroul secretarelor şi dactilografelor.Guillaume se cufundă imediat în lucru, căutînd să se facă cît mai util, dacă se poate indispensabil. Nu i-a trebuit mult să constate că administraţia nouă, care de fapt nu era decît la început şi nu exercitase niciodată puterea, avea şi rebuturi. Mai mult ca niciodată, Guillaume dădu dovadă de un înalt profesionalism. Datorită celor două posturi de la secretariatul P.S.D. din Frankfurt, Guillaume legase enorm de multe contacte în mediul sindical, iar prietenia cu Georg Leber îi permisese să le dea o greutate mare. Cunoştea preocupările oamenilor, ambiţiile şi dorinţele lor. Mai îi cunoştea şi pe liderii maselor, majoritatea avînd o părere excepţională despre el. Pentru activitatea sa de spion, poziţia pe care o avea momentan prin prisma activităţii şi relaţiilor, nu era totuşi cea mai eficientă. Simţea că în această perioadă de adaptare a noului guvern aptitudinile sale privind ordinea şi organizarea îi vor fi de un real folos. Nu se punea încă problema fotografierii documentelor mai importante ce începuseră să-i treacă prin mînă. De mai multe ori lucrase pînă seara tîrziu, aşteptînd ca coiiegii săi, secretarele şi funcţionarii mărunţi să fi plecat. Dar întotdeauna rămîneau uşierii, paznicii de noapte care mergeau încoace şi încolo pe culoare şi deschideau uşile birourilor, femeile de serviciu ce invadau gălăgioase încăperile cu aspiratoarele şi obiceiul de a vorbi tare una cu cealaltă.
Nu îndrăznea să se închidă cu cheia. Se temea ca flashul aparatului său fotografic să nu se observe din exterior, în ciuda perdelelor groase de la fereastră. Pentru moment se slujea exclusiv de memoria sa. întors acasă,

adică în camera mobilată pe care o închiriase aşteptînd ca Christel să se mute, Guillaume rezuma ceea ce memorase din parcurgerea documentelor, după care rescria totul cu cerneală simpatică şi în fiecare vineri seara ducea pachetul cu mesaje la Frankfurt unde se afla emiţătorul său. Transmitea Centralei pe calea undelor indicativul său şi numărul cutiei oarbe de scrisori : „Duminică după ora 15, ca de obicei, hotel Intercontinental" Semnat. Otto, Charlie, Sadoul... după cum i se schimba parola. După care mergea la vechea secţie a Partidului şi pălăvrăgea cu foştii colegi, bea un pahar sau două cu ei. Cîteodată mai trecea şi pe la primărie, îl vizita pe Gerhard Weck sau Walter Moeller şi-i trăgea de limbă în privinţa proiectelor de viitor ale partidului.
în tot acest timp nu s-a odihnit o clipă. Pentru a ieşi din izolarea sa de la Cancelarie şi a cunoaşte un număr cît mai mare de colegi, cu alte cuvinte de a avea acces la un volum mare de informaţii, avu o idee originală.
— Sîntem socialişti, nu e aşa ? Atunci cum se face \că la Cancelarie nu există un sindicat al funcţionarilor şi salariaţilor?
— Ei bine, dragă Guillaume, pentru că nimeni nu s-a gîndit pînă acum.
— Dar, sper că nu vedeţi nici un inconvenient 5n aceasta...
— Ei! Nu, e perfect logic sa existe un sindicat şi aiei.
Şi Guillaume a fondat sindicatul Cancelariei, al cărui preşedinte, după cum era şi normal, a fost ales.
Acum era lansat şi cunoscut de toată lumea, de colegii săi de toate gradele, de secretare, de micii funcţionari, şefii de secţie, de referenţi şi păhărelul de Per nod pe care-l oferea vizitatorilor săi cu un clipit complice din ochi, sau cu o glumă pipărată, îl făcuseră celebru.
Wibke Brhuns, o jurnalistă foarte stimată în R.F.G. şi mare admiratoare a lui Willy Brandt, va spune mai tîrziu, cu prilepul anchetei privitor la activitatea lui Guillaume :
„Cu el contactul era uşor. De exemplu, îţi oferea întotdeauna un pahar cu Pernod. Era original. Şi nimeni nu l-a zărit vreodată beat.
Era.întotdeauna în formă şi lucra enorm, fără a se plînge".[1]
Calităţile lui Guillaume au ieşit în evidenţă rapid. La 17 iulie 1970, direcţia personalului Cancelariei s-a gîndit să-i ofere un post mai important ca cel i actual. Era vorba de un post aflat sub directa conducere a lui Reinhard Wilke, directorul cabinetului şi primul consilier al lui Willy Brandt, urmînd să se ocupe cu sindicatele şi patronatul.
Dată fiind importanţa postului şi implicaţiile posibile, biroul de personal cu caracteristica meticulozităţii germane, a trimis o adresă „Verfasungsschutzului", solicitînd autorizaţia pentru accesul la documente „strict secrete" pe numele lui Giinther
Guillaume, motivînd că era vorba de o avansare iminentă a acestuia.
Şi fapt caracteristic birocraţiei, fără a se mai aştepta răspunsul BfV-ului, la 19 august Guilaume a fost numit consilier adjunct. La 8 septembrie 1970,. BfV a răspuns : Günther Guillaume poate fi autorizat să cunoască lucrările cu menţiunea „strict secret".

---

[1] **depoziţie la proces.**

Această promovare a fost oficializată la 14 decembrie 1970, cînd s-a semnat un nou contract parafat de Ehmke şi Guillaume, salariul specificat fiind de 3 308 DM.

Acum nu se mai putea amina aducerea familiei sale la Bonn. Singurătatea şi postul înalt pe care-l ocupa, i-au facilitat numeroase succese la femei. Multe nopţi, le petrecea în localuri în compania unor colegi, ca Gerhard Weck. Christel şi-a dat demisia de la secretariatul guvernamental provincial Ilessa din Wiesbaden, unde lucru sub conducerea preşedintelui Georg August Zinn, şi a vechilor sale cu-noştinţe, Willy Bierkelbach, devenit secretar de Stat şi Willy Wiedermann. Günther şi chiar ea aveau de acuma suficiente relaţii pentru a obţine rapid un post convenabil. Christel deveni, la sfîrşitul anului 1970, directoarea administrativă a casei de oaspeţi a landului Iiessa din Bonn. Aici trăgeau, în perioadele parlamentare, deputaţii landului, oameni de afaceri, funcţionari ai Partidului. Casa cuprindea deasemeni un restaurant şi un bar, precum şi personalul necesar, totul fiind aflat sub ordinele directoarei. Era un post ce necesita calităţi de bun organizator, responsabilităţi pe plan financiar şi multe ore de serviciu. Astfel, Günther şi Christel erau foarte puţin timp împreună, fiecare fiind ocupat cu serviciul şi îndatoririle sale. Pe Christel acest lucru nu o deranja cîtuşi de puţin, fiind firea ei
rece ca soţie... întrebată fiind într-o zi de un prieten cum suportă acest mod de viaţă, Christel i-*a* răspuns : „Nu îl văd pe Gunther decît rare ori. Are atît de mult de lucru. Dar sînt foarte fericită căci şi-a obţinut situaţia pe care şi-a visat-o".

Guillaume a renunţat la mandatul de consilier municipal din Frankfurt, funcţie pe care îi era de acuma imposibil s-o mai îndeplinească. în februarie 1971, familia Guillaume s-a mutat într-un apartament elegant cu patru camere, pe Ubierstrasse, la nr. 107, Bad Godesberg. Era de fapt cartierul rezidenţial al Bonnului, în care locuiau proprietarii bogaţi, profesori universitari, miniştri şi înalţi funcţionari şi demnitari. Pierre a fost înscris la cea mai bună şcoală şi vădea înclinaţie spre învăţat. Erna Boon, mama lui Christel era deosebit de incîntată de ginerele ei şi situaţia ce li se oferise. Şi, timp de trei ani, familia Guillaume a dus o existenţă fără a fi tulburată de cel mai mic incident. y

Bonn, 1971—1973. A I

Julio — ca să-i spunem agentului aşa după cum l-au botezat patronii săi oficiali — dispunea de acuma de surse bogate de informaţii, importante şi interesînd conducerea statului. Este adevărat, că la cele cu aspect şi preocupări militare, mai ales ale N.A.T.O. nu avea cum să ajungă, fiind în sfera de activitate a unui alt consilier.

Guillaume participa la toate reuniunile guvernului cu sindicatele şi cunoştea deci dinainte poziţia ce urma s-o adopte guvernul într-un eventual conflict sau în vederea unui punct comun. Instrucţiunile căpătate de la Centrală privitor la activitatea sa secretă, se refereau în primul rînd la comportarea sa, recomandîndu-i-se să se străduiască să joace rolul funcţionarului devotat şi competent al guvernului, hotărît să se conforme doctrinei, aplicînd conştiincios ordinele guvernului. în calitate de consilier responsabil de legătura cu sindicatele şi patronii, Guillaume era o rotiţă importantă a guvernului însuşi. Lua adeseori decizii singur, ducea negocieri, făcea propuneri sau refuza să cedeze : pe scurt, el guverna, comportîndu-se ca un adevărat •manager. Şi munca

aceasta îi procura un fel de beţie neobişnuită : adeseori colegii săi îl surprindeau 1 fredonînd cîntece de cabaret sau melodii vesele în ^singurătatea biroului Bău.
Guillaume avea contacte strînse cu Günther Koenig, membru al biroului naţional al P.S.D., responsabil cu problemele sindicale, precum şi cu Walter Böhm şi Oskar Vetter, personalităţi proeminente ale vieţii social-politice.
în cadrul Cancelariei, Guillaume a fost invitat adeseori în cabinetul lui Willy Brandt. Cancelarul îl chema atunci cînd conferea cu Wilke şi Gherenberg sau chiar cu alţi miniştri privitor la diverse probleme sociale ori pentru a-l consulta în privinţa relaţiilor dintre sindicate şi patroni. Guillaume, graţie memoriei sale prodigioase, rareori aducea cu sine vreun dosar. Ştia totul pe dinafară şi răspunsurile sale erau întotdeauna exacte, precise şi formulate cu concizie.
în 1971, Brandt a primit premiul Nobel pentru Pace. La întoarcerea sa la Bonn, a oferit colaboratorilor săi o mică recepţie pentru a sărbători acest eveniment. Guillaume a fost şi el invitat oferindu-i-se prilejul de a schimba cîteva franze cu cancelarul. Guillaume fusese informat că Brandt era un pescar pătimaş. A deschis deci vorba despre undiţe, momeli şi alte lucruri referitoare la pescuit. Brandt era amuzat de cunoştinţele interlocutorului său, cu ochelari fără ramă, cu privirea vie şi accentul berlinez. Şi-a adus aminte de copilăria sa de la Berlin, după care a fost nevoit să fugă din Germania în Norvegia, unde a cerut cetăţenia, pentru a scăpa de urmărirea hitleristă. Erau încă, vii imaginile în care în calitate de jurnalist norvegian în 1936, a făcut reportaje la jocurile Olimpice ds la Berlin, cu riscul de a fi descoperit de naziţti. După război s-a întors la Berlin, fiind ales primar al oraşului.
— Dacă eşti tot atît de bun la pescuit, i-a spus Brandt lui Guillaume, cum eşti la serviciu, atunci eşti un concurent nu glumă. Trebuie ca într-o zi să mergem împreună la pescuit!
Era exact ce spera şi îşi dorea Guillaume, dovadă că nu studiase în van un teanc de manuale şi cărţi ce tratau despre pescuit. „Hotărît lucru îşi spuse el, orice efort făcut merită, căci se răsplăteşte". Şi următorul său efort urma să fie îndreptat în vederea pătrunderii în imediata apropiere a Cancelarului.
Ocazia s-a prezentat la mai puţin de un an după acest prim contact. În primăvara lui 1972, Peter Reuschenbach a hotărît să se prezinte la o alegere parţială în Saxonia inferioar^. A obţinut un concediu şi în tot acest timp a fost înlocuit de Guillaume. Reuschenbach asigura la Cancelarie legătura între Willy Brandt şi partidul socialist pe de u parte, iar pe de altă parte între Willy Brandt şi grupul socialist în Bundestag. Brandt era şeful Partidului şi deputat de Berlin. Era o sarcină ce îi solicita mult timp lui Guillaume şi acesta a trebuit să renunţe la multe dintre obligaţiile sale privind sindicatele şi patronatele. I s-a oferit un birou mult mai aproape de încăperile luxoase destinate lui Willy Brandt. Locul său de muncă se afla la etajul III din clădirea centrală, într-un fel de turn. Nu erau acolo decît trei birouri, ale căror uşi dădeau pe palier, unde se ajungea printr-o scară îngustă. Unul dintre birouri era ocupat de Klaus Harpprecht, jurnalist la canalul II al televiziunii vest-germane, socialist şi prieten personal al lui Willy Brandt. Nu renunţase la serviciul său de la Televiziune şi nici nu îmbrăţişase vreo funcţie politică sau administrativă. Acum avea o sarcină precisă şi limitată, dar în acelaşi

timp extrem de importantă : scria discursurile lui Brandt. Celălalt birou era ocupat de două secretare : una a lui Harprecht şi cea a lui Guillaume.,
Guillaume şi-a dat imediat seama de imensele avantaje ale poziţiei biroului său. Harpprecht venea rare ori la birou. Cel mai adesea se ducea direct la cabinetul lui Brandt, de regulă dimineaţa şi se consulta cu acesta în privinţa temei discursului ce trebuia să-l compună, informindu-se asupra publicului, duratei şi alte amănunte de acest gen. Apoi se ducea direct acasă şi se apuca de lucru, revenind la birou cînd totul era gata, pentru a-l dicta secretarei şi a-l supune aprobării Cancelarului.
Cînd Guilaume nu mai avea nevoie de secretara sa, cea a lui Harpprecht era de mult plecată căci ştia că nu are de lucru, întreg etajul era pustiu, devenind domeniul său. Liniştea era aşa de perfectă încît putea auzi paşii oricui intrus pe scara ce gemea din încheieturi. Avea suficient timp să ascundă documentul ce-l redacta pentru serviciile secrete, sau să disimuleze aparatul de fotografiat. Fereastra biroului dădea direct spre parc şi era protejată de un eşind de piatră ornamental pentru o eventuală privire venită din direcţia porţii. în plus, ferastra mai era prevăzută cu perdele groase de pluş, încît pericolul de a fi zărit licărul violet al flashului era redus la minimum. Era suficient doar ca mai înainte ca Guillaume să fotografieze documentele, să arunce o privire spre parc. De regulă^ acesta era pustiu, nefiind permis accesul în el, servind doar ca zonă verde pentru palat.

La doar cîteva zile după instalarea sa, Guillaume şi-a adus cele două aparate de fotografiat ultimul model, un Minox cu lanţ şi Tesina, cu flashurile corespunzătoare. S-a gîndit chiar dacă nu cumva ar fi mai nimerit să-şi aducă aici şi emiţătorul radio, dar nu a găsit o ascunzătoare convenabilă pentru acesta. I-a fost teamă ca în lipsa sa, serviciile de securitate să nu controleze prin sondaj încăperile. Auzise ceva în acest sens cînd a fost arestat Weiter Körner, acuzat fiind de spionaj. Aparatele de ascultare dispuse peste tot de serviciul de securitate al lui Schlichter ar fi reperat imediat emisiunile.

Pentru orice eventualitate, el şi-a **luat** obiceiul de a rămîne în biroul său pînă seara tîrziu, chiar cîteva ore după plecarea celorlalţi funcţionari din palat.

Sub etajul său se aflau birourile lui Willy Brandt şi a doi dintre principalii săi ealaboratori, Richard Wilke, cel de ai doilea director de cabinet şi însărcinat cu Afacerile interne şi Wolf Dietrich Schilling, ministru plenipotenţiar, însărcinat cu Afacerile externe. Mai se aflau acolo sala de conferinţe în care se adunau miniştrii pentru consiliul guvernului şi o vastă anticameră spre care dădeau toate uşile ca-binetelor.

Guillaume, în afară de obiceiul de a rămîne peste orele de program pentru a crea impresia de activitate intensă, a adoptat şi o altă ocupaţie : se arăta
peşte tot, vorbind ba cu unul, ba cu altul gata să facă cel mal neînsemnat serviciu celui ce apela la el. Se interesa în mod cu totul special de vizitatori, de problemele lor şi căuta să le insufle certitudinea că se află în termeni excelenţi şi apropiaţi cu Cancelarul şi că putea profita de prietenia cu acesta pentru a le satisface doleanţele. Chiar dacă nu era vorba deocamdată de onorat vreo cerere, nu uita ca la despărţire sa le

reamintească că le stă oricînd la dispoziţie, fiind gata să-şi ofere în mod cu totul dezinteresat serviciile sale.
În birou, lipise pe pereţi afişe electorala ale ultimei sale campanii şi diverse amintiri ce aveau ca obiect relaţiile sale cu sindicatele. Biroul era întotdeauna curat, hîrtiile şi dosarele aranjate cu "grijă în dulapuri şi clasoarele metalice. Peste tot era ordine şi într-o glastră de cristal nu lipseau cîtevâ flori. Chiar şi iarna.
Unul dintre colegii săi a spus : „Era mai tot timpul cu receptorul telefonului la ureche sau la Cancelarie, intra prin birouri! se aşeza, vorbea cu toată lumea şi la sfîrşitul conversaţiei îşi oferea sprijinul său. Cînd erai la el, nu se putea să nu te trateze cu o ţigară bună, o cafea şi un păhărel cu Pernod. Te simţeai bine."
Nici pe birou, nici în dulapurile sale, nimeni nu ar fi putut găsi un capăt de hîrtie cu scrisul său ~ Era una din precauţiunile ce i se predase la şcolă şi nu uita s-o piină permanent în aplicare. Cu toate acestea, el scria foarte mult : cu cerneală simpatică, pe o hîrtie specială, oferind detalii filmelor cu fotografii nedevelopate ale diverselor documente mai importante. întreg materialul de care se servea îl ducea cu sine într-o servietă banală de piele un model obişnuit, aşa cum au toţi funcţionarii, chiar
dacă nu duc în ele decît gustarea 2ilnieă. De regulă revenea acasă în jur de orele nouă seara, îşi scotea automobilul din garaj şi se îndrepta spre un colţ de Ja periferia oraşului ce ducea spre Köln. Cînd găsea un parcaj pustiu, stingea luminile de poziţie, controla împrejurimile şi dacă nu era nici im pericol, pornea emiţătorul. Primise de puţină vreme o piesă complimentară care îi ameliora enorm randamentul : benzile înregistrate puteau fi transmise cu o viteză de o sută de semne pe secundă, astfel încît arare ori emisiunile sale depăşeau două secunde.
I se mai înmînase o încărcătură de plastic cu\ scopul de a distruge aparatul în cazul că altcineva decît cel care îl manipula, l-ar fi examinat. După fiecare emisie, Guillaume arma încărcătura de plastic din interiorul aparatului şi decupla butonul de explozie. Dacă cineva ar fi luat aparatul şi l-ar fi pornit, avea toate şansele să sară în aer odată cu el. Aparatul era ascuns într-un locaş din pardoseala camerei lui Erna Boom, care fusese prevenită aă-,/ nu-l atingă.
După ce primeau mesajul, agenţii de legătură ce făceau cu schimbul pe curierii, se prezentau la biroul lui Christel de la casa de oaspeţi. Sub masca unor modeşti reprezentanţii de articole alimentare, veneau în cursul zilei cînd localul era pustiu şi depuneau ce aveau de adus, ridicînd în schimb coletele lui Guillaume. în modul acesta era rezolvată problema cutiilor oarbe de scrisori, de care agentul avea o teamă viscerală.
Relaţiile lui Guilaume cu Willy Brandt au sfîrşit prin a deveni din ce în ce mai amicale. într-o zi din toamna lui 1972, Cancelarul l-a invitat pe Guillaume cu familia sa să petreacă week-endul împreună, la conacul rezervat Primului ministru al
R.F.G., la Venus Berg, în zona Boonului. Pierre Guillaume, care învăţa la liceul Heinrich Hertz din Bonn, îl cunoscuse pe Mathias, fiul lui Brandt, se juca cu el în timp ce părinţii lor se plimbau pe aleile parcului. Seara, la un păhărel de şnaps, după cum era şi firesc, limbile s-au mai dezlegat şi Guillaume şi-a încărcat memoria cu o sumedenie de informaţii.

O nouă promovare a lui Giinther Guillaume a fost decisivă la 30 noiembrie 1972, urmată de semnarea unui nou contract, avînd o retribuire lunară de 4 399 DM. La prînz şi seara frecventa cele mai bune restaurante din Bonn şi Bad Godesberg, acelea în care puteai întîlni oameni importanţi. Din cînd în cînd reţinea o masă în. sala restaurantului francez pentru a-şi oferi un prînz ce îi amintea de deliciile Coastei de Azur.
. În octombrie 1972, Guillaume a făcut cunoştinţă cu Marie-Louise. Era o femeie în vîrstă de 28 ani, brunetă, înaltă, cu talie de viespe şi tot timpul veselă şi surîzătoare. îndeplinea funcţia de secretară particulară a lui Egen Bahr. Guillaume a făcut, eforturi pentru a o seduce şi tînăra femeie nu i-a cedat decît după trei săptâmîni de curte asiduă, consolidată cu atenţii din buticurile franţuzeşti. în realitate, Guillaume nu minţea total cînd îi declara dragostea sa, căci, într-adevăr se îndrăgostise de tînăra femeie. Nu ştia nici el în ce măsură, căci nu avea termen de comparaţie. Practic, din prima seară. tind i-a cedat Marie-Louise, Guilaume s-a mutat la ca. un mic apartament cochet situat de asemenea În iînd Godesberg.

hi timpul programului, mergea adeseori în biroul Mărir i Louisei, la Egon Bahr şi o ajuta la lucru.

Pleca să bată la maşină, corecta şi tria corespondeţa, căutînd conform obiceiului său să se facă util şi apreciat. Timp de mai multe luni a reuşit să culeagă informaţii privind intenţiile guvernului de la Bonn în ceea ce priveşte relaţiile cu anumite ţări europene.
într-o seară, după ce transmisese mesajul radio către şefii săi oculţi, era orele 23 şi 30 minute, s-a simţiţ extrem de obosit, de fapt mai mult epuizat nervos. Deodată şi-a adus aminte că avea o sticlă de o jumătate de litru de coniac pe care o uitase în cutia pentru mănuşi de la bordul automobilului. A scos-o şi în timp ce conducea, a băut o înghiţitură zdravănă. S-a simţit mai bine şi cînd a părăsit automobilul, mîinile nu-i mai tremurau. Atunci, a prins curaj şi a băut întreg conţinutul sticlei. În timp ce se întorcea spre casă, a observat că o maşină a poliţiei îl urmărea. Distanţa dintre cele două automobile s-a micşorat treptat, apoi maşina poliţiei l-a depăşit şi l-a forţat să oprească. Guillaume s-a oprit, resemnat.
Doi poliţişti s-au apropiat, fiecare de cîte o parte a automobilului. „Mein Herr, a spus cel ce purta un galon pe mînecă, conduceţi într-un mod bizar. Vreţi să fiţi bun şi să suflaţi în acest balon?".
O clipă Guillaume a rămas perplex, apoi a izbucnit în rîs. În loc sa fie arestat sub acuzaţia de a fi spion, era pe punctul de a primi o contravenţie pentru că a condus în stare de ebrietate.
— Da, da, Herr Poliţist! E adevărat că am băut 7>uţin !

-— Vezi bine, spuse gradatul colegului său : este beat criţă

.Guillaume supus suflă în balon, care se înverzi instantaneu. Un poliţist îl pofti amabil să ocupe locul de lîngă şofer, se aşează el la volan şi urmaţi de automobilul poliţiei se îndreptară către postul cel mai apropiat. Aici, un infirmier îi luă o probă
de sînge.

Guillaume fu judecat şi condamnat la o amendă de 2000 DM sau în caz de neplata, 20 zile de închisoare şi retragerea permisului de conducere pe timp de patru luni. Poliţia îi găsise alcoolemia de l,5%o.
Dar un necaz nu vine niciodată singur. Cu puţin înainte de 12 februarie 1973, Günther deschizînd cutia de scrisori, avu surpriza să găsească o convocare pentru a doua zi la biroul federal al Verfassungschutzului(contra-informaţiile) din Köln. Obiectul convocării : martor în afacerea Gronau. Wilhelm Gronau fusese arestat la 15 septembrie 1972, sub inculpaţia de spionaj în favoarea unei puteri străine. Pentru ce se întreba Guillaume, contraspionajul vest-german ţinea morţiş să-l interogheze pe el, la cinci luni după arestarea lui Gronau ?
Cinci ani după afacerea Sieberg, acum aceea a lui Gronau, risca să declanşeze explozia. Chiar însuşi faptul că Guillaume a fost convocat la un interval aşa de mare după trecerea anchetei, părea să indice, se încurajă el, că nimic serios nu putea să-i fie reproşat. Bineînţeles că îl cunoştea personal pe Gronau, un coleg foarte apreciat de superiorii săi din Centrală. Fusese surprins în Berlinul de vest în momentul cînd preda curierului său, un anume Kuhnert, documente microfilmate. Bineînţeles, au fost ambii arestaţi. Agenţii contraspiona jului din Berlinul de vest au găsit asupra lui o bucată de hîrtie specială pe care erau mîzgălite cu creionul note, desene şi un nume aproape indescifrabil. Era de înţeles că Kuhnert scrisese totul în timpul scurtei întrevederi cu Gronau în camera de hotel, cu puţin timp înaintea arestării lor. Au trebuit două luni experţilor lui BfV pentru a stabili că numele era Guillaume şi încă aproape alte trei birocraţilor acestui serviciu pentru a identifica că acest Guillaume este consilier la Cancelaria federală...
— Scuzaţi-mă, Herr Referent, i se adresă ofiţerul lui Guillaume, ne puteţi explica cum de a ajuns numele dumneavoastră pe această foaie de hîrtie? Mai întîi credeţi că este vorba de dumneavoastră ?
Guillaume nu putea cunoaşte detaliile, dar era pregătit pentru orice eventualitate şi s-a hotărît că ar fi fost absurd să nege că îl cunoştea pe Gronau. Aşa că fără să ezite, răspunse :
— Da, probabil mai mult oa sigur că este vorba despre mine. Nu ştiu ce au vorbit cei doi, dar probabil că Kuhnert l-a întrebat pe Gronau cine se ocupă la Cancelarie de sindicate«şi patronat. Ori Gronau i-a spus că eu mă ocup. Gronau mă cunoştea foarte bine de la reuniunile sindicale. Răspunsul lui Guillaume i-a satisfăcut pe agenţii contraspionajului, fiind impecabil prin motivaţia lui El a fost consemnat în dosarul afacerii Gronau-Kuhnert, dar încă odată în plus, nici un dosar privitor la Guillaume nu a fost deschis.
Colonelul Heinrich Schoregge avea crampe la stomac. Erau ca nişte cuţite ce-i umblau prin abdomen, provocîndu-i dureri insuportabile. Din cauza papaverinei luată în doze prea mari, avea gura extrem de uscată şi vocea îi devenise răguşită şi şuierătoare. Criza îl cuprindea deseori, în general către prînz, şi—1 făcea să sufere timp de o oră sau două, după care nu mai avea nimic. Cînd avea crize nu băga în gură nimic şi rămînea la birou, citind şi recitind documentele, străduindu-se să se concentreze pentru a uita de durere.
Herr Schoregge era şeful biroului Bundesamt fur Verfassungsschutz (BfV), din Köln. Aparţinea secţiei IV de spionaj şi contraspionaj şi era însărcinat cu rezolvarea cazurilor speciale. Era cunoscut ca un poliţist

dotat cu un fler aparte, capabil să sesizeze cele mai neînsemnate amănunte revelatoare.
La începutul lui mai 1973, într-o dimineaţă, Schoregge învîrtea visător cu linguriţa într-o ceaşcă de ceai de muşeţel aşezată pe biroul său. A băut o gură din lichidul uşor gălbui, a făcut o strîmbătură şi s-a cufundat cu furie în citirea dosarului deschis în faţa sa.

îl mai parcursese odată săptămina trecută şi nu descoperise nimic care merita să reţină atenţia serviciului său. Dar Schoregge, în ciuda flerului său despre care i se dusese vestea, nu a descoperit nimic suspect. Dosarul se referea la un oarecare Gersdorf, ziarist din Frankfurt, proprietarul unei agenţii de presă, care distribuia ştiri de interes local şi fotografii. El făcuse obiectul unei plîngeri adresate de un cetăţean suspicios care, nici mai mult nici mai puţin, îl

acuza de a fi spion. Acest gen de reclamaţii mai mult sau mai puţin anonime, care proveneau de la persoane particulare şi nu de la informatori, erau privite la BfV cu oarecare neîncredere : motivele denunţurilor erau de cele mai multe ori provocate de dorinţa de răzbunare sau, e drept arareori, dintr-un exces de zel patriotic. Prima dată. deci, Schoregge a luat la cunoştinţă de conţinutul acestei reclamaţii cu scepticismul obişnuit

.în ziua aceea reluase din nou la examinat dosarul, răsucindu-l pe toate părţile. Un prieten al lui Gersdorf figura în dosar. Poliţistul îşi dădu seama că e vorba de un nume cunoscut. Dar, de unde îl cunoştea? Günther Guillaume? Günther Guillaüme?. Se ridică, ieşi din birou şi se îndreptă spre încăperea unde era adăpostită arhiva. Sergentul de serviciu salută regulamentar. La indicaţia colonelului, îi aduse un dosar extrem de subţire : nu conţinea de fapt decît două foi de hîrtie, prima datată din 10 decembrie 1969 şi adresată secţiei de Securitate a Cancelariei, prin care se semnala laconic că BfV nu poseda nici un dosar

privitor la G. G. nici asupra soţiei sale şi că în consecinţă susnumitul putea fi admis să manipuleze documente „secrete" ; a doua hîrtie, datată din 8 septembrie 1970, care de asemenea confirma Cancelariei absenţa vreunui dosar asupra lui Günther Guillaume şi totodată dădea autorizaţia de a i se încredinţa documente „strict secrete". Atîta tot.
Dar Schoregge se îndîrji. Nu, nu în legătură cu aceste cereri ale Cancelariei auzise el pentru prima oară acest nume, era vorba de cu totul altceva. Dar ce ? reflectă îndelung şi se întoarse cu paşi rari ir» biroul său. Deodată îi străfulgera un gînd : afacerea. Sieberg ! Bineînţeles, afacerea Sieberg. Schoregge se reîntoarce aproape în fugă la arhive şi ceru nerăbdător dosarul soţilor Sieberg. Natural, Günther Guillaume figura ca martor în cursul anchetei celor doi spioni. Sieberg fusese condamnat pentru spionaj în 1966, la 15 luni închisoare, iar soţia sa la şase luni. Copilul lor fusese luat de familia... Guillaume ! Toate amănuntele erau menţionate cu meticulozitate în dosarul Sieberg. Dar lucrurile rămăseseră în acest stadiu. Nu s-a deschis, cu acest prilej, nici un dosar pe numele lui Günther Guillaume. „Ce neglijenţă crasă!" îşi spuse Scoregge înfuriat. Luă note de pe toate informaţiile ce-l priveau pe Günther Guillaume şi soţia sa în afacerea Sieberg. Totuşi, nu era pe deplin satisfăcut. Ceva
lipsea. „Sînt sigur, îşi spuse rtiormaind colonelul, ca am ai întîlnit acest nume şi cu alt prilej !". Cum era vorba de un personaj cu rang înalt de la Cancelarie, se gîndi îndelung la calea pe care s-o aleagă, cum să procedeze mai bine. Şi în mintea sa se făcu din nou. „lumină" : afacerea Gronau ! Iar un spion ! Mein Got!
încă odată, pentru a treia oară în decurs de o oră, Schoregge deranja pe sergentul de la arhivă care simţi că temutul ofiţer adulmecase ceva important dacă se deranja personal să coboare pînă la prăfuitele arhive. Dosarul Gronau era enorm şi pentru a-l parcurge în întregime, i-a trebuit aproape o oră. în cele din urmă a sfîrşit prin a găsi ceea ce căuta ; şi aici figura numele lui Gunther Guillaume ca martor cu prilejul anchetei. Fusese interogat de BVf la 13 februarie 1973 şi se comportase onorabil. Şi nici cu acest prilej nu-i venise în minte vreunuia să deschidă un dosar cu numele său. „De data aceasta, dacă e aşa cum bănuiesc eu, nu-mi mai scapă!" îşi spuse hotărît Schoregge. „Vom vedea, domnule spion!" şi bătu cu pumnul în tăblia biroului.
înconjurat de foi de hîrtie pe care îşi luase tot felul de notiţe conform obiceiului său, colonelul reţinu dosarul Gersdorf. După cîteva minute, pe uşa biroului îşi făcu apariţia prietenul său, Bergmann, şeful secţiei a IV-a, care venise să vadă cum se mai simte Schoregge cu stomacul. Acesta îi răspunse bine dispus :
— A, minunat. Mi-a trecut ca prin minune totul. Nici nu ştiu cînd. Şi dacă te gîndeşti că e aşa cum îţi spun eu, boala mea e de natură nervoasă. Şl medicii care vor să mă taie ! Dragul meu, te anunţ că am reuşit să descopăr un ticălos ! Şi Schoregge îi dezvălui cu lux de amănunte prietenului său cele
descoperite. Bergmann îl convinse că nu e timp de pierdut : ambii dădură mai multe telefoane pe firul special : la biroul de legătură a Kriminalpolizei din Bonn, poliţiilor din Berlin şi Frankfurt şi "la Pullach. Informaţiile pe care le-au primit constituiau un dosar compromiţător, dacă nu decisiv. Asamblate, toate aceste informaţii disparate, care luate úná cîte una izolat păreau nesemnificative, te făceau să vezi altfel cazul

lui Günther Guillaume. Oricum, aceasta era impresia lui Herr Brandenhewer directorul adjunct al lui BfV, care citi raportul lui Bergamnn la 23 mai. A doua zi, preşedintele BfV, Gustav No-Uau, fu pus la curent cu situaţia descoperită.
În vîrStă de 50 ani, cu faţa ascuţită, cu umerii strimţi, Gustav Nollau era un om care aprecia lucrurile bine documentate, precise şi nu admitea imaginaţia şi fantezia. Scrupulos pînă în cele mai mărunte detalii, ordonat şi punctual, se arăta neîndurător şi sancţiona orice neregulă. Cum datorită funcţiei sale venise nu odată în contact cu situaţii şi oameni altfel deeît în realitate, deghizate, falsificate şi anume aranjate, nu avea încredere în nimeni şi nimic şi se temea cu atît mai mult de materiale scrise şi aparent logice. Şi dacă i se prezenta o presupusă acuzaţie fie chiar în contra celui mai important personaj al Statului, el hotăra invariabil : „Faceţi încă o anchetă !" şi nu uita să adauge : „O notă scrisă". Nu omitea să fie acoperit de un material scris. Precauţie ? Birocraţie ? Teamă ? Cine putea şti. Toate acestea, sau poate rezultatul unei experienţe îndelungate, plătită cu multe capete căzute...
Cazul Guillaume putea fi de o extremă gravitate, gîndeau conducătorii BfV-ului, mai ales dacă vor fi aduse probe concludente. Un spion în anturajul
Cancelarului Willy Brand ! Acest lucru ar fi determinat căderea multora ce ocupau acum fotolii importante, poate chiar a întregului guvern^ federal... Momentan se impunea o anchetă serioasă, cu dovezi incontestabile pentru suspect. Implicaţiile, cum spuneam, erau pline de neprevăzut. UCF-ul era cel care ar fi profitat cel mai mult, aşa că, un prim pas ce trebuia făcut era de a preveni pe Willy Brandt.
Poliţiştii au începuit prin a-l informa pe ministrul de Interne, liberalul Hans Dietrich Genscher. Acesta, nevenindu-i să creadă ochilor şi urechilor despre enormitatea unei asemenea perspective, fu cuprins de o veritabilă groază. S-a decis în final să fie informat Willy Brandt.
— Natural, spuse Nollau lui Genscher, totul trebuie să rămînă în cel mai absolut secret. Nu vorbiţi nimănui despre întrevederea cu Brandt !
— Dar, vă rog să veniţi cu mine, Nollau !
— De acord, dacă consideraţi necesar. Dar trebuie evitat ca „Julio" [1] să ştie. Băgaţi de seamă că mai tot timpul poate fi văzut trecînd prin anticamera Cabinetului Cancelariei. Să nu dăm ochii cu el.
— Dar e cu adevărat interesant ! murmură Genscher. Am ajuns să fixăm şi randez vousuri clandestine pentru a vorbi cu propriul nostru Cancelar !...
— Din păcate este vorba de un caz cu totul excepţional. Vă sugerez să fixaţi întîlnirea doar prin intermediul lui Wide. Şi o faceţi personal. În acest timp eu am să-l chem pe Julio pentru un motiv oarecare, voi găsi eu unul negreşit, şi-l voi bloca exact trei sferturi de ceas, spuse Nollau. În acest mod nu există nici un pericol ca Guilliaume să vă zărească intrînd sau ieşind din Cancelarie.
întâlnirea a fost stabilită prin intermediul lui Wilke. La telefon, Genscher i-a spus :

---

[1] **porecla lui Guillaume dată de colegii săi.**

— Este vorba de o afacere de cea mai mare importanţă. Nimeni nu trebuie să ştie despre acest randez-vous, în afară de Cancelar şi dumneavoastră. Voi veni, împreună cu Nollau...
— Ce dracu ! spuse Wilke... Ce vrea să însemne toate aceste lucruri misterioase ?
— Va trebui ca domnul Cancelar să ne rezerve trei sferturi de ceas. Dar cred că va fi necesar mult mai mult timp. Nu pot să vă spun mai mult. La revedere.
— Văd că prietenul nostru nu se află în anticameră, spuse Genscher cu voce joasă lui Nollau în ziua întrevederii cu Brandt.
— Da, dar această preoaiuţiune nu rezolvă totul. S-ar putea prea bine să afle despre vizita noastră datorită personalului de serviciu cu care se află în relaţii cordiale. Pentru orice eventualitate, spuneţi ataşatului de presă că vă aflaţi aici pentru a discuta despre bugetul BfV-ului.
-— ...care niatural este insuficient, nu-i aşa ?
— Evident, Herr Doktor !
Brandt şi Wilke îi aşteptau în biroul Cancelarului. Genscher începu prin a-i preveni că are o veste proastă de comunicat.
Brandt care îl aprecia mult pe Genscher, îi spuse plin de amabilitate, surîzînd :

Cred că nu aţi venit pentru a-mi dezvălui că s-a descoperit un complot contra mea ? Ori e vorba de banda lui Bader care v-a făcut o nouă ispravă

— ?Nu, nu fiţi liniştit! Dar într-un sens e poate mai rău. Nollau vă va informla despre ce este vorba, domnule Cancelar. ■
Cu o voce seacă, precis şi măsurîndu-şi cuvintele, Nollau a expus faptele cunoscute şi concluziile ce se puteau trage.
— Dar este de-a dreptul groaznic ! a exclamat Brandt, sincer bulversat de cele auzite, Julio ! Cine ar fi putut crede !
— Ehmke ar fi putut s-o ştie, la timpul potrivit! replică Genscher, care totuşi se simţea într-o oarecare măsură responsabil în calitatea sa de ministru de Interne.
— Am să caut dosarul care trebuie să se găsească la Schlichter, spuse Wilke. Vom afla ce s-a petrecut în timpul anchetelor oficiale.
— A noastră, în orice caz, nu a început încă, spuse Nollau. Nu posedăm nici un document privitor la Julio.
Wilke se întoarse cîteva minute mai tîrziu cu un dosar sub braţ. Avea aerul supărat.
— L-am întîlnit pe JuMo în anticameră. Foarte des vine pe aici, după cîte mi-am dat seama.
— Ce v-a spus ? Ce i-aţi răspuns ?
— Nimic important, avea aerul vesel, ca de obicei: M-a întrebat simplu dacă Willy era foarte ocupat. I-am răspuns că da.
— Ce spui : mi-a spus pe numele mic, Willy, întrebă uimit Cancelarul.
— O ! da, nu ştiţi, de altfel aşa vă spune toată lumea. Oamenii vă iubesc şi vă rog să n-o luaţi în nume de rău.
— A apropo, spuse Genscher, oficial äim venit la dumneavoastră Nollaiu şi cu mine, pentru a discuta finanţele BfV-ului...
— Care naturalmente rrnerg prost, spuse Brandt.
— Naturalmente, opină Genscher.
Wilke şi Nollau care studiaseră dosarul lui Günther i-au împărtăşit lui Brandt răspunsurile lui Wessel la scrisorile lui Schlichter şi Ehmke, interogatoriul acestuia din urmă, ca şi concluzia generală pe care o cunoaştem.
— Dar, dacă înţeleg bine, spuse Wilke, nu există nici în prezent dovezi concludente, aşa cum nu au fost nici în 1969 ?
— Nu, recunoscu Nollau. Nu dispunem de probe în adevăratul sens al cuvîntului, dar implicarea sa \ sub o formă sau alta în afacerile Sieberg şi Gronau ⁻ nu pot fi o simplă coincidenţă. într-un caz, şi tot ar bate la ochi, dar în două...
— Atunci, ce intenţionaţi să faceţi ? înitrebă Brandt.
— Nimic altceva, domnule Cancelar decît să adunăm noi probe, adică dovezi concrete dacă/bineînţeles sînt. Acest lucru nu necesită vreo modificare privind comportamentul nostru faţă de ejţi-Şi nici oa el să ştie ceva despre hotărîrea Mai ales aceasta. / ¿1,.
Brandt era consternat. / y
— Dar este groaznic, spuse/elf dum e posibil. Gîndiţi-vă l-a,m invitat să ma însoţească împreună cu familia sa în timpul concediului în Norvegia, peste o lună !
— A, nu trebuie să schimbaţi nimic. Nu trebuie să aibe nici cea mai mică îndoială sau dubiu. E singura posibilitate să-l prindem cu mîţa-n sac. Căci, doar cu singurele dovezi pe care le avem în prezent, nici un tribunal din lume nu l-ar condamna. Ba, să fiu sincer, nici nu cred că ar ajunge în justiţie şi ne-am face noi de rîs.

— Dar, nu pot juca acest rol, spuse Brandt.
— Nu, domnule Cancelar. E mai simplu decît vă închipuiţi. Nu vă schimbaţi nimic din atitudinea dumneavoastră. E absolut necesar. Şi pe Gronau l-am prins la fel. Directorul general al Federaţiei sindicatelor, Herr Oskar Vetter, pe care l-am anunţat, s-a comportat normal, jucîndu-şi rolul.
Brandt nu a mai avut ce spune, dar se vedea că nu a împărtăşit opinia interlocutorilor săi şi a fost în cele din urmă de acord. Peste o lună, la începutul lui iulie 1973, Günther, Christel şi fiul lor Pierre au plecat în Norvegia pentru a se întâlni acolo cu familia Cancelarului.
Julio, cum îi spunea Willy Brandt lui Guillaume, a petrecut zile minunate de destindere. Dar, fiecare se străduia să joace tui rol ce nu oglindea realitatea. Günther încerca să se arate sincer şi devotat Primului ministru, iar acesta se sforţa din răsputeri, cu eforturi imense, contrar caraoterului său, să nu arate repulsia şi lipsa de încredere în colaboratorul său.
Patruzeci de agenţi au fost mobilizaţi de către serviciile de Siguranţă pentru a se ocupa de cazul lui Günther Guillaume. Acest număr neobişnuit cît şi funcţiile înalte ale unora dintre aceştia, demonstrau importanţa deosebită ce i se acorda afacerii. Cinci s-au îndreptat spre Frankfurt pentru a verifica dosarele aflate la BlV ca şi eventualele rude ale suspectului. Dar nu au descoperit nimic interesant şi s-au întors cu mîinile goale.
O a doua echipă a primit ordinul de a urmări zi şi noapte pe Guillaume şi familia sa. Unul dintre agenţi s-a angajat ca ajutor de bucătar la restaurantul unde Christel era directoare. Intr-o dimineaţă cînd aceasta făcea inspecţia zilnică, l-a văzut cum curăţa cartofii. L-a concediat imediat pentru risipa ce o făcea ! Un altul, observând du te vino a diverşi voiajori cu valize, s-a dat drept reprezentant al unui magazin de şervetele de masă. Christel l-a refuzat furioasă, spunînd că restaurantul nu e un bistrou de cartier. S-a folosit şi alte metode, dar,, inclusiv filajul zilnic nu a condus la vreun rezultat. Şi după aproape două săptămirii nu au avut ce raporta. Christel ducea o existenţă normală, ca oricare locuitor al Borm-ului. Dar nu era aşa.
Agenţii care-l supravegheau pe Guillaume au început misiunea în ziua plecării în Norvegia. Giinther nu avea să remarce că are o „coadă" decât foarte tîrziu.
Era în aprilie 1974. Ca de obicei, Guillaume rămînea să lucreze plnă tîrziu, lăsînd uşa biroului său întredeschisă. Socotind că procedînd aşafel, fiecare putea să se convingă că lucrează şi mai ales că nu are nimic de ascuns. Aplecat deasupra hîrtiilor încerca să se concentreze. Auzi uşa biroului vecin cum se închide. Klaus Harpprecht se îndrepta cu paşi apăsaţi spre scară.
— Bună seara, spuse Harpprecht. Am terminat pentru azi, plec acasă.
— Cu bine. Bonsoir, bonsoir !
Tonul era morocănos. Fapt. curios, dar de la O vreme Guillaume nu mai avea eterna sa gentileţe şi lăsa să strecoare o oarecare agasare. De două săptămîni simţea că ceva nu merge ; nu putea preciza ce. Dădea totul pe oboseală, pe excesul de muncă, pe anii ce se adunaseră fără să-i simtă.

Şi Klaus, vecinul său de birou remarcase o oarecare modificare în felul de a fi al lui Guillaume. Cu un surîs indulgent, Klaus începu să coboare scara ce ducea la etajul inferior unde se afla cabinetul Cancelarului. Trecuse puţin de orele 19 00. Colaboratorii lui Willy Brandt, secretarele şi funcţionarii Cancelariei federale, părăseau unul cîte unul birourile lor. La rîndul lor ferestrele luminate se împuţinau la vechiul castel ce adăpostea serviciile primului ministru în capitala federală de la Bonn. Ulmii imenşi din parc făceau încă şi mai sobră această clădire din piatră de la sfîrşitul secolului, cu ornamente semi-baroce şi semirenascentiste. Doar intrarea rămînea pînă în zori luminată puternic, sub o marchiză de sticlă şi fier forjat. La orele 20^{00} Cancelaria era cufundată în întregime în întuneric cu excepţia holului de la intrare şi a unei singure ferestre abia vizibilă din curte, ascunsă de o ieşitură a zidului.
Odată în plus, Guillaume, căci fereastra luminată era cea a biroului său, pleca ultimul. Proceda astfel de mai bine de trei ani de cînd devenise unul dintre cei trei colaboratori personali ai cancelarului Willy Brandt. Din(tr-un sertar al biroului său, scoase, un pahar de cristal şi o sticlă de whiski. Umplu paharul şi apoi înşurubă gînditor dopul sticlei. Cu ochii fixaţi spre fereastra prin care se strecurau primele fuioare albastre ale nopţii, Guillaume sorbi cu înghiţituri paici licoarea arzătoare. în cele din urmă, puse totul la loc cu meticulozitate, făcu ordine pe birou, închise seiful cu cheia, luă servieta şi pardesiul pe mînă şi părăsi camera după ce stinse luminile, aşa cum o făcea în fiecare seară de luni pînă vineri. Se opri la portari, schimbă cîteva fraze amabile cu ei, le strînse mîna şi se îndreptă spre parking.
îşi găsi automobilul solitar în mijlocul parkingului rezervat înalţilor demnitari ai Cancelariei, loc aflat în spaţiul din spatele Palatului. Era un Opel Kadett, gris metalizat, nou. Aşeză servieta lîngă el pe canapea, puse contactul şi demară. Un poliţist se grăbi prevenitor să-i deschidă porţiile. îi mulţumi, salutîndu-l cu capul. O porni pe Koblenzstrasse spre Bad Godesberg. Se strecură prin străduţele sinuoase şi se opri în faţa unui mic imobil nou construit, la numărul 43 pe Hechtstrasse. Stinse luminile, încuie maşina şi cu pas ceva mai înviorat urcă la etajul doi. Uşa se deschise aproape în aceeaşi secundă tind şi-a luat degetul de pe butonul soneriei. în prag Lisa, într-un desabille verde-pal, amanta sa.
De aproape două săptămîni, fără întrerupere, Guillaume venea de la birou direct la ea seară de seară. O luă în braţe şi o strinse la piept, cu un impuls care se ghicea că nu e numai erotic.
De atunci, noapte de noapte se desfăta cu trupul ei, se impregna cu parfumul pielii sale... Ar fi vroit să păstreze pe limbă gustul buzelor sale. O ridică în braţe, o duse în dormitor şi o aşeză cu infinite precauţiuni pe pat. Se desbrăcă în tăcere lăsîndu-şi hainele în hol, făcu un duş şi după ce îmbrăcă un halat, îşi regăsi amanta. Lisa privea la televizor.
Cînd o părăsea, aproape întotdeauna în jur de orele 2 dimineaţa, nu-şi mai aducea aminte cu exactitate de cîte ori făcuseră dragoste, nici ce mîncaseră, nici ce au vorbit. Pe nesimţite, începuse s-o iubească şi se gîndea la o soluţie posibilă ca s-o păstreze. Cu Christel nu mai avea relaţii de mulţi ani. Şi în timp ce mergea spre casă, în liniştea tulburată doar de murmurul motorului, îşi dădu seama că Marie-Louise aproape făcea parte din natura sa.

La un momient dat, Guillaume avu o senzaţie ciudată. Acea senzaţie nedefinită pe care o simţea vînatul în pădure, cînd ochii vînătorului îl urmăresc din umbra ascunzişului. Privi în retrovizor cu atenţia concentrată. Se ghicea o umbră care-l urmărea cu insistenţă. Coti brusc, în ultimul moment, la dreapta, pe o alee lăturalnică. Cartierul era pustiu şi farurile niici ale urmăritorului &rau acolo. Da, era urmărit. Simţi oum ceva se prăbuşeşte în el, cum se chirceşte şi cum o ghiară îi apucă inima, apoi o durere cumplită îl săgetă, ca un cuţit, în rinichi. O descărcare bruscă de adrenalină. Piciorul drept slăbi acceleraţia.

Se întoarse acasă ca un automat, parcă automobilul şi pătrunse în casă. Fără să aprindă lumina, privi pe fereastră. Automobilul ce-l urmărise, stopase la colţul casei. În întunericul dinlăuntrul maşinii licărea capătul unei ţigări. Se zăreau doi ocupanţi. Se dezbrăcă şi din trusa aflată în bae extrase două pastile dintr-un somnifer puternic. Le cîntări o clipă în palmă, apoi le înghiţi. Bău o gură de apă rece. Nu-i spuse nimic lui Chrisiel. Deocamdată.

A doua zi de dimineaţă plecă la birou pe jos. Mult mai devreme decât ora obişnuită. Vroia să se convingă dacă este sau nu urmărit. Auzi în urma sa paşii cuiva, dar nu întoarse capul. Cartierul era aproape pustiu la ora aceea a dimineţii, dar nu era imposibil să întîlneşti pe cineva, mai ales dacă te gîndeşti la personalul de serviciu ce locuia în altă parte. Totuşi, Guillaume care o apucase la stînga pe o străduţă lăturalnică, apoi la dreapta, apoi din nou la stînga, auzi în urma sa paşii aceluia care se ţinea scai de el. Nu era nici o îndoială. Cineva îl urmărea ; acum era absolut convins. Apucă din nou în direcţia Cancelariei. Cînd ajunse în dreptul porţii un paznic de noapte tocmai ieşea. Guillaume îi făcu loo să treacă şi în acelaşi moment se întoarse pe jumătate pentru a-şi observa urmăritorul, simulînd un gest firesc. Era un truc vechi, folosit de filatori. Urmăritorul îşi încetinise întrucîtva mersul, dar îşi continua netulburat drumul, privind drept înainte. Era îmbrăcat cu un pardesiu cadrilat de culoare bleu-gri, cu o pălărie de aceeaşi culoare, trasă mult pe frunte. Nu i-a puitut distinge prea bine faţa, dar Guillaume era absolut sigur că l-a mai întîlnit undeva. Nu se înşelase. Ajunse în birou şi îşi prepară un ness rece. După ce sorbi prima înghiţitură, în timp ce se juca neglijent cu linguriţa, brusc îşi aminti : zărise pe acest individ cu trei zile în urmă într-un automobil ce-l urmărea pe al său de-a lungul lui Koblenzersta-asse, pe cînd se întorcea acasă. Un Mercedes gri metalizat. Erau doi inşi înăuntru şi vorbeau făoînd gesturi bruşte. Guillaume i-a privit atent, aşa cum din instinct îi privea pe toţi ocupanţii automobilelor care îi depăşeau atunci cînd încetinea. Aceştia îl abandonaseră cînd părăsise strada principală şi cotise la dreapta. Şi-au urmat drumul pierzmdu-se în şuvoiul de maşini ce goneau spre partea de Sud a oraşului.

De data aceasta nu se mai putea îndoi : era urmărit, iar concluzia logică ce *se* impunea nu putea fi decît una singură, devenise suspect.

Cînd seara a plecat cu automobilul său de la birou, simultan au pornit în urma sa două maşini. Cînd a ajuns acasă, înainte de a intra în imobilul

său, a aruncat o nouă privire în stradă. Ambele maşini au parcat succesiv în spatele unui Ford în care se zăreau doi indivizi. I-a împărtăşit-lui Christel cele descoperite. După primele momente de panică, au privit situaţia aşa cum se prezenta, sperînd că dracul nu era totuşi aşa de negru cum părea. A doua zi dimineaţa, pe la orele 4, Christel negăsindu-şi somnul, s-a sculat şi s-a dus la fereastră ce da spre Ubiersitrasse : un automobil tocmai se oprise în faţa imobilului, un Volkswagen vişiniu. Au coborît din el doi bărbaţi îmbrăcaţi cu haine de piele. S-au oprit pe trotuar şi au privit jur împrejur. Aproximativ la 60 metri mai departe, s-au aprins două faruri şi cei doi bărbaţi s-au apropiat de automobilul ce luminla strada. S-au aplecat spre portiera al cărui parbriz fusese coborît şi au vorbit ceva cu cei aflaţi năuntru. După câteva clipe au revenit la maşina lor în timp ce cealaltă a demarat cedîndu-le locul. Evident, Christel asistase la momentul schimbului celor ce ii filau. Cei patru urmăritori nu luaseră nici o precauţiune, crezând probabil că toată lumea dormea şi numai datorită unei întâmplări Christel descoperise manevra. A rămas mult timp la fereastră privind afară, pînă s-au ivit zorile. Cei aflaţi în automobil nu s-au clintit strada era calmă şi nimănui nu i-ar fi trecut prin minte cele ce se petreceau în liniştea încremenită a nopţii. Christel se duse în bucătărie, făcu puţină ordine pentru a-şi omorî timpul, după care puse de cafea şi pregăti micul dejun.

Nu l-a sculat pe Guillaume decît la ora obişnuită, la 7^{00} fix, cînd i-a pus la curent în tmp ce-l servea la masă. S-au hotărât să plece la serviciu primul, Christel rămânînd la fereastră să mai facă o ultimă verificare : Volkswagenul a pornit brusc, după automobilul lui Guillaume.

În noaptea următoare, aproape de miezul nopţii, soţii Guillaume au observat un automobil suspect, un BMW albastru, ce a oprit către orele 22^{00} în spatele unui Ford negru de staţionase de cu seară în faţa imobilului lor. Cînd a venit BMW-îl, a plecat Fardul. Pregătiseră mesajul destinat Centralei. Era înregistrat pe o casetă şi în momentul cînd liii Christel i s-a părut că urmăritorii moţăiau în maşină, a făcut semn lui Guillaume să pornească emiţătorul, după ce semnalizaseră mai întîi numărul 8, adică viteza de derulare. Mesajul decodificat spunea : „Risc boală, risc boală, risc boală, Stop. Gata de înnot, Stop. Rog instruiţi urgent. Blücher".

Urmărirea soţilor Guillaume a continuat şi în zilele următoare, aceştia avînd senzaţia că filajul se făcea cu tot mai puţină precauţie, uneori chiar în mod ostentativ.

lntr-o dimineaţă Günther a primit o nouă lovitură. A găsit pe birou un, plic ce purta numele său, scris cu un pix cu bilă. A recunoscut imediat scrisul Louisei. Scrisoarea, într-adevăr era a amantei sale. îi scria pentru prima oară şi Guillaume a rămas încremenit. Erau doar cîteva rînduri prin care tînăra femeie îşi făcea cunoscută hotărîrea de a pune capăt legăturii lor „întrucît nu putea suporta de a îi amanta unui bărbat căsătorit".

Era pentru prima oară cînd îl părăsea o femeie şi deasemenea tot pentru prima oară cînd iubea ! Ce putuse s^o determine să facă pasul acesta ? De la o vreme îi mergea totul pe dos. Se simţi nefericit. Nu se punea problema să meargă la ea s-o roage să revină asupra hotărîrii. Deja, de cîtva timp Guillaume simţise o oarecare răceală în oomportorea femeii,

dar o pusese pe seama surmenajului. Deci se întîmplase ceva ; se ivise un alt bărbat în viaţa ei ? liber... sau... Cu Marie-Louise dispăruse nu numai o amantă adorabilă, dar şi o sursă preţioasă de informaţii. Dar acum nu-i mai foloseau informaţiile. Castelul de cărţi de joc se prăbuşea, ca orice castel.
La sfîrşitul lunii martie, Brandt a efectuat un turneu electoral în Saxinia de jos. Guillaume şi Harppрecsht l-au însoţit. La 27 martie, neprimind nici un răspuns de la Centrală, a transmis un nou apel radio: „Ameninţări boală, ameninţări boală, ameninţări boală. Stop. Urgentisim instrucţiuni. Blücher".
Două zile mai tîrziu primi, tot pe calea undelor, într-un program muzical, răspunsul mult aşteptat : „Rendez-vous începînd cu 2 aprilie. Centrul."
Era un interval foarte scurt pentru a-şi aranja un concediu, mai ales că se aflau într-o perioadă de vîrf. În cursul anului ce se scursese, Guillaume îşi luase mai multe concedii pe care şi le petrecuse cu Marie-Louise pe Coasta de Azur. Ca un funcţionăraş oarecare, Guillaume pretextă oboseala şi surmenajul. Wilke nu-şi putu disimula surpriza, dar a doua zi îi acordă o săptămînă de concediu.
Guillaume reţinu telefonic o, garsonieră la Nisa. unde călători cu avionul în dimineaţa zilei dle 1 aprilie. Trase la acelaşi hotel ca întotdeauna. Acum era singur şi trist. Locurile nu-i mai făceau aceiaşi plăcere, iar vremea era urîtă, frig şi ploua întruna.
La sfîrşitul lui martie, mai precis în ziua de 28, Gustav Nollau, directorul general al BfV-ului se anunţase din nou la cabinetul ministrului de Interne, Genscher. Era în legătură cu afacerea Guillaume.
— Va trebui luată o decizie, îi spuse Genscher interlocutorului său. Au trecut aproape zece luni şi nu mai putem continua jocul acesta ambiguu.
— Partea proastă, răspunse Nollau, e că nu dispunem de nici o probă formală. Am vorbit cu procurorul federal, i-am arătat chiar dosarul. Nu poate întreprinde nimic.
— Cu bănţiieli, domnule director, spuse enervat Genscher, nu putem rezolva cazul. Şi ministrul se ridică în picioare punînd capăt convorbirii.
Două zile mai tîrziu, Nellau se afla dlin nou în compania ministrului său.
— Domnule ministru, îi spuse directorul, după cum v-am informat, am pus la curent pe colegii noştrii de la D.S.T. cu cazul Guillaume. Şi ştiţi ce mi-au spus ? Le-a căzut în mînă, cu aproape un an în urmă, un agent care a dezvăluit că un coleg al lui ce „lucrează" la Bonn, are un cont special la Bancă unde serviciile secrete îl stipendiază lunar. Aceste sume corespund salariului unui înalt funcţionar sau un grad militar superior. Sondînd cu discreţie funcţionarii băncii, a rezultat că este vorba de un personaj ce lucrează în imediata apropiere a Cancelarului !
— Dar pentru ce nu ne-a prevenit pînă acum din proprie iniţiativă ! strigă Genscher.
— Din lipsă de probe, de un nume, domnule Ministru.
— Acum cred că le aveţi, Nu mai pierdeţi timp.
În timpul zborului, Guillaume îşi făcea tot felul de gînduri în privinţa viitorului său. Nu mai erau optimiste ca altădată. Nu bănuia nici măcar cine îl va contacta. Se aştepta să vină unul din Şefi. Dar, imediat înlătură această ipoteză. Nu s-ar fi expus nimeni, ştiindu-l urmărit.

Cînd a coborît din avion, l-ia întEmpinat o vreme urîtă. Vîntul dinspre răsărit sufla cu putere, cu un muget continuu, iar marea agitată de o huilă, trimitea valuri enorme ce se spărgeau cu sunet asurzitor de digul portului Sainte Maxime şi întregii faleze a Sardinelor. Pentru prima dată Guillaume vedea Coasta de Azur sub un alt aspect decât acel al eternei veri şi al unei veselii molipsitoare. Oraşul era pustiu şi în bistrouri şi micile prăvălioare viaţa lîncezea.Ajuns în camera sa de hotel, aceeaşi ca şi în alte dăţi, se simţea stingher. Bagaje nu-şi luase decît puţine, doar strictul necesar. Nu avea cu ce să-şi facă de lucru, iar perspectiva ce i se oferea privirii de dincolo de fereastră, nu era cîtuşi de puţin tonică.
A auzit o bătaie în uşă. Şi-a făcut apariţia Tretkow. Aşezat pe pat, Guillaume i-a relatat cu o voce monotonă, filmul evenimentelor. Radioul transmitea de la Monte Carlo o epiisiune cu caracter religios.
— Eşti urmărit, bătrîne, i-a spus Tretkow. Am crezut la început cînd am primit mesajul tău că ai făcut o psihoză, aşa cum se obişnuieşte în cazul multor agenţi începători. Dar tu nu eşti de mult începător. Venind aici, m-am convins personal. Am observat doi indivizi în timp ce intrasem în holul hotelnlui. Se prefăceau că citesc gazetele lîngă ghişeul recepţiei. Din fericire, ani-am lăsat maşina ceva mai încolo. Cred că nu m-au observat, am urcat pe scara de serviciu. Şi cum sînt îmbrăcat, pot fi luat drept cineva din ai casei.
— Dar aici nu pot întreprinde nimic, i-a replicat Guillaume.
— Da, dar adună dovezi şi apoi nu poţi fi aşa de sigur. Nu ştii ce conversaţie au cu D-S.T.-ul. Totul e posibil. Mai bine să fii prevăzător.
Au discutat „pînă noaptea tîrziu iar Tretkow i-a transmis ordinele venite de la Centru. În zori, cînd încă nu se luminase bine de ziuă, cu precauţiuni infinite agentul de legătură a părăsit hotelul. S-a urcat în automobil şi a plecat pe şoseaua ce duce spre farul Sardinelor. Urmarea o ştim. în dimineaţa zilei de 28 aprilie a fost găsit corpul său aruncat pe mal, după ce mai înţii probabil că se înnecase. Crimă ? Sinucidere ? Autopsia nu a putut oferi un răspuns precis. Guillaume nu va afla de soarta prietenului său decît poate, peste ani...
întors la Bonn, Guillaume şi-a reluat activitatea, dar lucrurile nu mai mergeau ca înainte. Devenise închis, morocănos şi veşnic preocupat de ceva. Colegii au observat starea lui dar au pus-o pe socoteala rupturii cu Marie-Louise. începuse chiar să bea.
în dimineaţa zilei de 24 aprilie au fost arestaţi atît Guillaume cît şi Christel, soţia sa. Instrucţia cazului său a durat mult. A urmat apoi procesul.
Luni 15 decembrie 1975, Camera Siguranţei Statului a Curţii de Apel din Dusseldorf a condamnat pe Gunther Guillaume la treisprezece ani închisoare şi pe Christel Guillaume la opt ani. Parchetul federal ceruse respectiv 15 şi 10 ani, dar „serviciile de contraspionaj vest-germane nu au fost în măsură să prezinte probe formale contra inculpaţilor". [1]

---

[1] **Pentru întocmirea prezentei lucrări au fost consultate publicaţiile vremii, ziare şi reviste, precum şi lucrarea: Basile Tesselin, Guillaume l'epion tranquille du Chancelier. Editions France Empire, Paris, 1979.**

în timpul procesului cei doi acuzaţi au păstrat un mutism absolut. A urmat apoi, aşa după cum era şi de aşteptat, un scandal enorm, secondat de căderi spectaculoase a căror reverberaţii nu s-au stins multă vreme. Cancelarul Willy Brandt a demisionat, urmat la scurt interval de Gustav Nollau.

Aici se termină relatarea cazului lui Giither GUI-LLAUME, un superspion al zilelor noastre, care a reuşit strălucita performanţă de a ajunge consilierul unui prim-ministru. Căderea sa a provocat efecte din cele mai defavorabile asupra guvernului vest-german, aşa cum în Anglia a fost cazul lordului Porfumo, care a antrenat după sine căderea guvernului primului ministru Macmillan

.*Epilog*. Dar Günther Guillaume nu avea să execute decît patru ani din condamnarea ce o primise, în 1979 a făcut obiectul unei operaţiuni de troc contra trei occidentali deţinuţi în URSS tot pentru activităţi de spionaj. Punerea la punct a detaliilor şi chiar operaţiile în sine a revenit la doi avocaţi : unul vest-berlinez, Jürgen Stange şi altul est german, W. Vogel. Schimbul, ca şi altele de acelaşi gen, s-a derulat la jumătatea podului berlinez Elienicke care separa la vremea respectivă sectorul vest-berlinez de fosta R.D.G. Aşa a luat sfîrşit unul dintre cele mai insolite episoade ale spionajului contemporan. Despre Günther Guillaume nu s-a mai vorbit A primit probabil o pensie şi un apartament undeva la Moscova fiind invitat din cînd în cînd să dea clîe o mina de ajutor la instruirea unor spioni ce urmau să activeze în Germania Occidentală. Era doar un expert în arta camuflajului şi cunoştea ca nimeni altul cele două Germanii.

CUPRINS

CUVÎNT ÎNAINTE.
DEBUTUL UNUI SPION.
CARIERA DE SPION.
FRANFURT, 1974—1966.
BERLINUL DE VEST, 1956.
SAINT TROPEZ, 1966.
FRANKFURT, 1968—1969.
BONN, 1969—1971 BONN, 1971—1973.